

รัฐสภาไทย
กับองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

❖	บทนำ.....	๑
❖	บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา ในการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ.....	๒
❖	องค์การรัฐสภาระหว่างประเทศที่รัฐสภาไทย ร่วมเป็นสมาชิกโดยจัดตั้งหน่วยประจำชาติ	
	- สหภาพรัฐสภา.....	๔
	- สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก.....	๒๘
	- สัมัชชารัฐสภาอาเซียน.....	๓๙
❖	องค์การรัฐสภาระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	
	- การประชุมประจำปีรัฐสภาภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก.....	๕๑
	- สัมัชชารัฐสภาเอเชีย.....	๖๑
	- องค์การสมาชิกรัฐสภานานาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต.....	๗๔

บทนำ

ในสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งการติดต่อสื่อสารข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ สามารถสื่อไปยังบุคคลต่าง ๆ ทั่วโลกได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเกิดในภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่ง สามารถส่งผลกระทบต่อไปยังภูมิภาคอื่น ๆ ได้อย่างรวดเร็ว การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นต้องการความร่วมมือจากประเทศต่าง ๆ ไม่เฉพาะแต่ประเทศคู่กรณีเท่านั้น การทำงานของรัฐสภาก็มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับรัฐสภาของประเทศต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์อย่างถูกต้อง และแก้ไขปัญหาไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น สมาชิกรัฐสภาของประเทศต่าง ๆ จึงเกิดความคิดที่จะจัดตั้งองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศขึ้นเพื่อใช้เป็นเวทีที่จะให้สมาชิกรัฐสภาได้มีโอกาสได้ร่วมประชุมพบปะเจรจาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน รัฐสภาไทยจึงได้ร่วมเข้าเป็นสมาชิกและร่วมจัดตั้งองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศอยู่หลายองค์การ เช่น สหภาพรัฐสภา (Inter-Parliamentary Union : IPU) สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก (Asian-Pacific Parliamentarians' Union : APPU) สมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter-Parliamentary Assembly : AIPA) เป็นต้น ทั้งนี้ การจัดตั้งองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศแต่ละองค์การก็มีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป บางองค์การจัดตั้งขึ้นโดยไม่มีข้อมูลผู้กมัตรัฐสภาของประเทศที่เข้าเป็นสมาชิกบางองค์การก็มีการผูกมัดให้รัฐสภาที่จะเข้าเป็นสมาชิกจัดตั้งหน่วยประจำชาติขึ้น ซึ่งจะต้องดำเนินการบางประการ เช่น ชำระค่าบำรุงองค์การประจำปี อันเป็นเงื่อนไขของการเข้าเป็นสมาชิกขององค์การนั้น ๆ

ปัจจุบันรัฐสภาไทยได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การรัฐสภาระหว่างประเทศที่มีกฎบัตรกำหนดให้จัดตั้งหน่วยประจำชาติขึ้น เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎบัตรและมติขององค์การรัฐสภาระหว่างประเทศอยู่ ๓ องค์การ คือ

๑. สหภาพรัฐสภา (Inter - Parliamentary Union : IPU)
๒. สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก (Asian - Pacific Parliamentarians' Union : APPU) และ
๓. สมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter - Parliamentary Assembly : AIPA)

บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาในการประชุมรัฐสภาาระหว่างประเทศ

ในระดับระหว่างประเทศได้มีการจัดตั้งองค์การระหว่างประเทศภาคินิติ-บัญญัติหลายเวทีการประชุม โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกรัฐสภานานาชาติ รวมถึงส่งเสริมการทำงานของภาคีรัฐบาลในมิติที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือและกฎหมายระหว่างประเทศ สมาชิกรัฐสภาจึงเป็นหนึ่งในผู้มีบทบาทสำคัญในการเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศ ซึ่งรัฐสภาไทยเข้าเป็นภาคี โดยประธานรัฐสภาหรือที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทยจะเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งสมาชิกรัฐสภาเป็นคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศตามพันธกรณี และ/หรือการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

สมาชิกรัฐสภาซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่คณะผู้แทนไทย จึงมีหน้าที่เข้าร่วมการประชุม กล่าวถ้อยแถลง ท้าหรือหรือเสนอข้อคิดเห็นต่าง ๆ ซึ่งส่งเสริมและสะท้อนภาพการณ์ปัจจุบันภายในประเทศ โดยพิจารณาให้สอดคล้องตามหัวข้อการประชุมนั้น ๆ และสอดคล้องกับหลักปฏิบัติในเวทีระหว่างประเทศ ในขณะเดียวกันสมาชิกรัฐสภาซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในระบบนิติบัญญัติและมีความเชี่ยวชาญในหัวข้อการประชุมที่เข้าร่วมย่อมเป็นผู้แทนภาคประชาชนที่สามารถนำเอาข้อปฏิบัติหรือหลักการ ซึ่งประเทศไทยปฏิบัติใช้ นำองค์ความรู้และข้อมติจากที่ประชุมระหว่างประเทศไปปฏิบัติในแนวทางเดียวกับประชาคมโลก โดยสอดคล้องกับระดับในประเทศ และส่งต่อให้ฝ่ายบริหารนำไปปฏิบัติเพื่อส่งเสริมและพัฒนางานด้านกฎหมาย พร้อมทั้งติดตามผลและกลับมารายงานในเวทีระหว่างประเทศครั้งต่อไป เพื่อให้มีการติดตามผลและการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

นอกจากนี้ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมาชิกรัฐสภามีหน้าที่เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกรัฐสภาจากนานาชาติ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในระดับรัฐสภาและระดับสำนักงาน ในการส่งเสริมความร่วมมือที่เกี่ยวข้องได้ในอนาคต

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ในการสนับสนุนสมาชิก
รัฐสภาในเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ ระยะ ๕ ปี
(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งประเด็น
การพัฒนาที่ ๒ กำหนดว่าสำนักงานฯ มีหน้าที่ “ส่งเสริมบทบาทรัฐสภาไทยด้าน
ความร่วมมือในเวทีรัฐสภาระหว่างประเทศ”

Inter-Parliamentary Union

For democracy. For everyone.

สหภาพรัฐสภา

(Inter-Parliamentary Union : IPU)

สหภาพรัฐสภา (Inter - Parliamentary Union : IPU)

ภูมิหลัง

สหภาพรัฐสภา (Inter - Parliamentary Union : IPU) เป็นองค์การความร่วมมือระหว่างรัฐสภานานาชาติที่เก่าแก่ที่สุดในโลก ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๔๓๑ ริเริ่มขึ้นด้วยความคิดเห็นในการเรียกร้องให้มีการประชุมระหว่างมวลสมาชิกรัฐสภาในกลุ่มประเทศภาคพื้นยุโรป เกี่ยวกับงานสันติภาพและความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน โดยเข้าใจว่าการประชุมร่วมกันนี้จะป็นทางหนึ่งที่จะขจัดข้อขัดแย้งที่อาจจะมีขึ้นและนำความสงบสุขมาสู่โลก

เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๔๓๑ ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส การปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์การระหว่างประเทศในลักษณะดังกล่าวได้เริ่มต้นขึ้นโดย Sir William Randal Cremer แห่งสหราชอาณาจักร และ Mr. Frédéric Passy แห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส พร้อมด้วยสมาชิกรัฐสภาอังกฤษ ๗ คน และสมาชิกรัฐสภาฝรั่งเศส ๒๕ คน เข้าร่วมการประชุมหารือนี้ จากนั้น การประชุมสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑ ได้เริ่มขึ้น เมื่อวันที่ ๒๙ และ ๓๐ มิถุนายน ๒๔๓๒ ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส โดยมีสมาชิกรัฐสภา จาก ๙ ประเทศ ประกอบด้วย ฝรั่งเศส อังกฤษ เบลเยียม เดนมาร์ก อิตาลี ไสปีเรีย สเปน และสหรัฐอเมริกา เข้าร่วม

มติแรกของการประชุมสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑ มีว่า “การดำเนินงานของรัฐสภาทั้งหลายนั้น รู้สึกว่าเป็นการกระทำที่ห่างจากความคิดเห็นของประชาชนไปทุกที ฉะนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้แทนปวงชนที่ได้รับการเลือกขึ้นมาจะได้ทำหน้าที่ของตนเกี่ยวกับงานของนโยบายในการที่จะนำประเทศของตนไปสู่ความยุติธรรม การนิติบัญญัติ และภราดรภาพ”

แม้ปรากฏว่าที่ประชุมครั้งดังกล่าวได้ให้ความเห็นชอบหลักการที่จะจัดตั้งสหภาพรัฐสภาให้เป็นองค์การถาวร แต่เรื่องดังกล่าวยังไม่ได้รับการดำเนินการอย่างจริงจัง จนกระทั่งในการประชุมสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๔ ณ กรุงเบิร์น สมาพันธรัฐสวิส เมื่อปี ๒๔๓๕ ที่ประชุมฯ ได้จัดตั้งสำนักงานกลางชื่อว่า “สำนักงานสหภาพระหว่างรัฐสภาเพื่อตัดสินกรณีพิพาทระหว่างประเทศ” และในการประชุมสหภาพรัฐสภา

ครั้งที่ ๕ ณ กรุงเฮก ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ เมื่อปี ๒๔๓๗ ธรรมนูญสหภาพรัฐสภาได้รับการรับรองจากบรรดารัฐสภาสมาชิกสหภาพรัฐสภา

สำหรับการดำเนินงานของสหภาพรัฐสภา แม้จะได้รับผลกระทบจากสงครามโลกเป็นอย่างมาก แต่ยังคงดำเนินต่อไปด้วยดี โดยหลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒ สำนักงานกลางดังกล่าวได้ดำเนินการเพื่อรักษาโครงงานของสหภาพรัฐสภาให้คงอยู่ต่อไป และได้จัดให้มีการประชุมสหภาพรัฐสภาครั้งแรก ภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒ คือ การประชุมสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๓๖ เมื่อปี ๒๔๙๐ ณ กรุงโคโร สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ จากนั้น สหภาพรัฐสภาได้จัดให้มีการประชุมสหภาพรัฐสภาเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ การประชุมสหภาพรัฐสภาครั้งแรกในทวีปเอเชีย คือ การประชุมของสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๔๕ ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย เมื่อปี ๒๔๙๙ และการประชุมสหภาพรัฐสภาครั้งแรกในทวีปอเมริกาใต้ คือ การประชุมสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๔๗ ณ นครรีโอเดจาเนโร สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล

สหภาพรัฐสภาได้เฉลิมฉลองวาระครบรอบ ๑๓๐ ปี ภายใต้แนวคิด “๑๓๐ ปี แห่งการเสริมพลังสมาชิกรัฐสภา” (130 years of empowering parliamentarians) เป็นเวลา ๑ ปี ระหว่างมิถุนายน ๒๕๖๒ - มิถุนายน ๒๕๖๓ และได้จัดการประชุมระหว่างกลุ่มภูมิภาคศาสตร์ทั้ง ๖ กลุ่ม ประธานรัฐสภาประเทศต่าง ๆ และประธานสหภาพรัฐสภาเพื่อร่วมอภิปรายเกี่ยวกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมาตลอด ๑๓๐ ปี ของสหภาพรัฐสภา รวมถึงทิศทางการดำเนินงานในอนาคต พร้อมนี้ รัฐสภาสมาชิกสหภาพรัฐสภาจัดกิจกรรมเฉลิมฉลองในวาระดังกล่าวในรัฐสภาของตน และมีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือที่ระลึก ๑๓๐ ปี สหภาพรัฐสภา (Celebrating 130 years of the IPU : Anniversary book)

วัตถุประสงค์

สหภาพรัฐสภาในฐานะที่เป็นศูนย์กลางการประชุมรัฐสภานานาชาติมาตั้งแต่ปี ๒๔๔๒ มีเป้าหมายที่จะดำเนินการเพื่อสันติสุขและความร่วมมือระหว่างประชาชน และเพื่อการจัดตั้งสถาบันที่มีนัยของผู้แทนปวงชน การที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว สหภาพรัฐสภาจึงมีภารกิจในการดำเนินการตามธรรมนูญและข้อบังคับของสหภาพรัฐสภา ดังต่อไปนี้

๑. ส่งเสริมการติดต่อ ประสานงาน และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างรัฐสภาและสมาชิกรัฐสภาทั่วโลก

๒. พิจารณาประเด็นปัญหาในระดับนานาชาติ และหาข้อมติในประเด็นดังกล่าว โดยมุ่งประสงค์ถึงการมีส่วนร่วมของรัฐสภาและสมาชิกรัฐสภา

๓. สนับสนุนการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนภายใต้กรอบกติกาสากล โดยตระหนักว่าเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาระบบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา

๔. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและการพัฒนาที่มั่นคงของผู้แทนประชาชน

นอกจากนี้ สหภาพรัฐสภายังได้ประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดภายใต้วัตถุประสงค์ร่วมกันกับองค์การสหประชาชาติ และได้ประสานความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนโดยเน้นมิติรัฐสภา (Parliamentary Dimension) และการทูตรัฐสภา (Parliamentary Diplomacy)

ประธานสหภาพรัฐสภา

ประธานสหภาพรัฐสภาคณปัจจุบันซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา ในโอกาสการประชุมคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๒๐๖ (สมัยวิสามัญผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์) เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ คือ Mr. Duarte Pacheco สมาชิกรัฐสภาโปรตุเกส โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๓ ปี ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ – พฤศจิกายน ๒๕๖๖

โครงสร้าง

สหภาพรัฐสภาเป็นองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศซึ่งประกอบด้วยรัฐสภาของประเทศที่มีอธิปไตยโดยสมบูรณ์ หรือรัฐสภาที่จัดตั้งโดยกฎหมายแม่บทแห่งเขตอาณานิคมซึ่งได้รับการรับรองจากสหประชาชาติ โดยได้รับสิทธิและเอกสิทธิ์อย่างสมบูรณ์ในฐานะผู้สังเกตการณ์ถาวรแห่งสหประชาชาติ

รัฐสภาของแต่ละประเทศจะสามารถจัดตั้งหน่วยประจำชาติในสหภาพรัฐสภาขึ้นได้เพียงหน่วยเดียวเท่านั้น การเข้าเป็นสมาชิกของสหภาพรัฐสภาจะต้องแสดงเจตจำนง และรับข้อผูกพันตามธรรมนูญแห่งสหภาพรัฐสภา คณะมนตรีบริหาร

สหภาพรัฐสภาจะทำหน้าที่พิจารณาคำขอเข้าเป็นสมาชิกและคำขอลับเข้าเป็นสมาชิกในสหภาพรัฐสภา และคำขอเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ในสหภาพรัฐสภา รวมทั้งพิจารณาสมาชิกภาพในสหภาพรัฐสภาตามสถานการณ์ปัจจุบันของแต่ละประเทศ เพื่อระงับหรือเพิกถอนสมาชิกภาพดังกล่าวตามที่คณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภาเสนอ

โครงสร้างของสหภาพรัฐสภาภายใต้ธรรมนูญสหภาพรัฐสภา ประกอบด้วย

๑. สมัชชาสหภาพรัฐสภา

(Assembly)

๒. คณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา

(Governing Council)

๓. คณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา

(Executive Committee)

๔. สำนักงานเลขาธิการสหภาพรัฐสภา

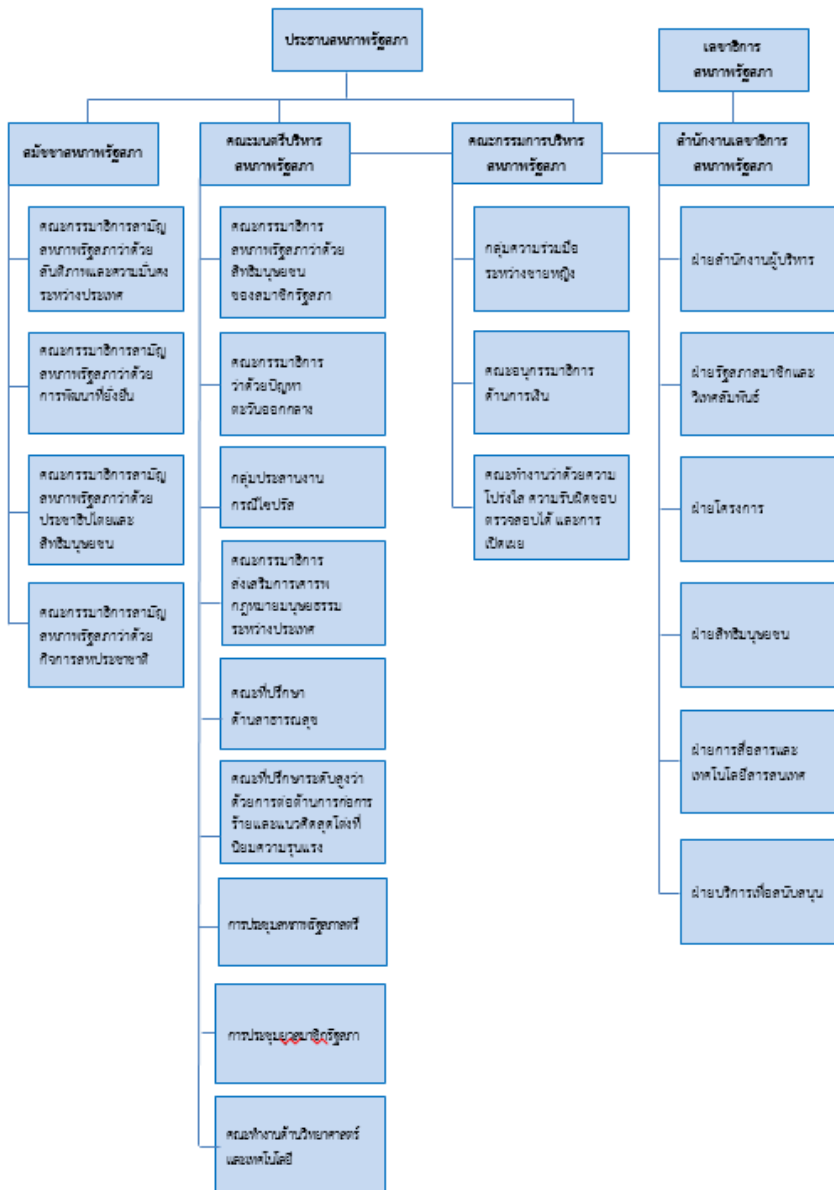
(Secretariat of the Inter - Parliamentary Union)

นอกจากนี้ สหภาพรัฐสภาได้แบ่งกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ออกเป็น ๖ กลุ่ม ดังนี้

๑) กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์แอฟริกา (๕๒ ประเทศ) ๒) กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์อาหรับ (๒๑ ประเทศ)

๓) กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์เอเชีย-แปซิฟิก (๓๖ ประเทศ) ๔) กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ยูเรเชีย (๑๐ ประเทศ) ๕) กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ลาตินอเมริกาและแคริบเบียน (๒๔ ประเทศ) และ ๖) กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ทวีปรัสเซีย (๔๗ ประเทศ)

แผนผังโครงสร้างของรัฐสภา

๑. สมัชชาสหภาพรัฐสภา (Assembly)

การประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภาจะจัดขึ้นปีละ ๒ ครั้ง การประชุมครั้งแรกของปีจะจัดขึ้นประมาณเดือนมีนาคมหรือเมษายน และการประชุมครั้งที่สองของปีจะจัดขึ้นประมาณเดือนกันยายนหรือตุลาคม สำหรับสถานที่จัดการประชุมจะเป็นไปตามที่คณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภากำหนด ทั้งนี้ ก่อนสงครามโลก ครั้งที่ ๒ การประชุมมักจัดขึ้นตามนครหลวงของประเทศภาคพื้นยุโรป แต่หลังจากสงครามโลก ครั้งที่ ๒ แล้ว ได้มีการหมุนเวียนเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ตามเมืองหลวงของประเทศทั่วทุกภูมิภาคของโลก

การประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภาเปิดโอกาสให้สมาชิกรัฐสภานานาประเทศได้แสดงความคิดเห็นร่วมอภิปรายในปัญหาระหว่างประเทศ ทั้งด้านการเมือง รัฐสภา สิทธิมนุษยชน เศรษฐกิจ สังคม และอื่น ๆ ตามระเบียบวาระการประชุมที่คณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภากำหนดไว้ และหลังจากการอภิปรายร่วมกันแล้ว ที่ประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภาจะลงมติรับรองร่างข้อมติเรื่องต่าง ๆ ซึ่งรัฐสภาสมาชิกจะนำไปปฏิบัติหรือแจ้งให้รัฐบาลทราบต่อไปเพื่อให้สอดคล้องกับคำแนะนำที่กำหนดไว้ในธรรมนูญสหภาพรัฐสภา และอาจแจ้งผลการดำเนินการให้สหภาพรัฐสภาทราบด้วย

๒. คณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา (Governing Council)

คณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา ประกอบด้วย คณะผู้แทนรัฐสภาของรัฐสภาสมาชิกที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนในคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภาแห่งละ ๓ คน ซึ่งมีข้อกำหนดว่าคณะผู้แทนรัฐสภาจะต้องประกอบด้วยสมาชิกรัฐสภาทั้งชายและหญิง หากประกอบด้วยสมาชิกรัฐสภาชายหรือหญิงเพียงเพศเดียว จำนวนของคณะผู้แทนรัฐสภาในคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา จะถูกจำกัดให้เหลือเพียง ๑ คน ทั้งนี้ ประธานสหภาพรัฐสภาเป็นประธานคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภาโดยตำแหน่ง

การประชุมคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภาจะจัดขึ้นปีละ ๒ ครั้ง อำนาจหน้าที่ของคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา ประกอบด้วย การเลือกประธานสหภาพรัฐสภาและคณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา การแต่งตั้งเลขาธิการสหภาพรัฐสภา การกำกับดูแลการดำเนินงานของสหภาพรัฐสภาให้เป็นไปตามธรรมนูญ

สหภาพรัฐสภา การพิจารณาสมาชิกภาพในสหภาพรัฐสภา การกำหนดวันและสถานที่จัดการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา การเสนอชื่อผู้ดำรงตำแหน่งประธานการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา การกำหนดกิจกรรมของสหภาพรัฐสภา และการรับรองแผนงานและงบประมาณประจำปี และภารกิจอื่น ๆ ตามที่ธรรมนูญสหภาพรัฐสภากำหนด

๓. คณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา (Executive Committee)

คณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา ประกอบด้วย สมาชิกจำนวน ๑๘ คน ได้แก่ ประธานสหภาพรัฐสภา ซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา โดยตำแหน่ง สมาชิกจากกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ต่าง ๆ ที่ได้รับการเลือกตั้งโดยคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา จำนวน ๑๕ คน นอกจากนี้ ประธานคณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภาสตรีกับประธานการประชุมยุวสมาชิกรัฐสภาดำรงตำแหน่งสมาชิกคณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภาโดยตำแหน่ง โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี สมาชิกที่พ้นจากการดำรงตำแหน่งตามเกณฑ์ข้างต้นจะไม่มีสิทธิรับการเลือกตั้งเข้ามาดำรงตำแหน่งได้อีกภายในระยะเวลา ๒ ปี

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา ประกอบด้วย การพิจารณาสมาชิกภาพในสหภาพรัฐสภาเพื่อเสนอต่อคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา การพิจารณาคดีประชุมคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภาในกรณีฉุกเฉิน การกำหนดวันและสถานที่จัดการประชุมและการยกร่างระเบียบวาระการประชุมคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา การให้ข้อเสนอแนะและพิจารณาบรรจุเรื่องเพิ่มเติมในระเบียบวาระการประชุมคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา การเสนอแผนการดำเนินงานและงบประมาณประจำปีของสหภาพรัฐสภาต่อที่ประชุมคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา การรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา และภารกิจอื่น ๆ ตามที่ธรรมนูญสหภาพรัฐสภากำหนด

๔. สำนักงานเลขาธิการสหภาพรัฐสภา (Secretariat of the Inter - Parliamentary Union)

สำนักงานเลขาธิการสหภาพรัฐสภาทำหน้าที่เป็นผู้บริหารจัดการสหภาพรัฐสภาให้มีความต่อเนื่องและเป็นศูนย์กลางการติดต่อประสานงานระหว่างสมาชิกและองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ มีหน้าที่จัดเก็บและจัดทำเอกสารต่าง ๆ

ที่เกี่ยวข้องกับการประชุมของสหภาพรัฐสภา รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสหภาพรัฐสภา ส่งเสริมการเข้าร่วมเป็นรัฐสภาสมาชิกสหภาพรัฐสภา และสนับสนุนกิจกรรมและการมีส่วนร่วมของรัฐสภาสมาชิกเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสหภาพรัฐสภายังมีหน้าที่ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของประธานสหภาพรัฐสภา จัดเตรียมร่างแผนการดำเนินงานและงบประมาณเพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา และภารกิจอื่น ๆ ตามที่ธรรมนูญสหภาพรัฐสภากำหนด

สำนักงานเลขาธิการสหภาพรัฐสภาตั้งอยู่ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส โดยเลขาธิการสหภาพรัฐสภาคนปัจจุบัน คือ Mr. Martin Chungong ชาวแคเมอรูน

นอกจากโครงสร้างการประชุมต่าง ๆ ของสหภาพรัฐสภาที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น สหภาพรัฐสภายังมีการประชุมหลักที่สำคัญอื่น ๆ อาทิ การประชุมคณะกรรมการธิการสามัญ ๔ คณะ ซึ่งมีกรอบภารกิจครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจของสหภาพรัฐสภาและการประชุมสหภาพรัฐสภาสตรี เป็นต้น

โครงสร้างการประชุมที่อยู่ภายใต้สมัชชาสหภาพรัฐสภา

- คณะกรรมาธิการสามัญสหภาพรัฐสภา (The IPU Standing Committees) ทั้ง ๔ คณะ ประกอบด้วย

❖ คณะกรรมาธิการสามัญสหภาพรัฐสภาว่าด้วยสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ (The IPU Standing Committee on Peace and International Security)

❖ คณะกรรมาธิการสามัญสหภาพรัฐสภาว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (The IPU Standing Committee on Sustainable Development)

❖ คณะกรรมาธิการสามัญสหภาพรัฐสภาว่าด้วยประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน (The IPU Standing Committee on Democracy and Human Rights)

❖ คณะกรรมาธิการสามัญสหภาพรัฐสภาว่าด้วยกิจการสหประชาชาติ (The IPU Standing Committee on United Nations Affairs)

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนสหภาพรัฐสภาแต่ละคณะ ประกอบด้วย กรรมการธิการ-
จำนวน ๑๘ คน ได้แก่ ประธานคณะกรรมการธิการ จำนวน ๑ คน รองประธาน
คณะกรรมการธิการ จำนวน ๑ คน ผู้แทนประจำของกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์แต่ละกลุ่ม
จำนวน ๖ กลุ่ม รวม ๑๗ คน ดังนี้ ๑) กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์แอฟริกา ๒) กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์-
อาหรับ ๓) กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์เอเชีย-แปซิฟิก ๔) กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ยูเรเชีย ๕) กลุ่ม
ภูมิรัฐศาสตร์ลาตินอเมริกาและแคริบเบียน และ ๖) กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ทเวล์ฟพลัส

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนสหภาพรัฐสภาแต่ละคณะมีหน้าที่ศึกษาเรื่องต่าง ๆ
ตามระเบียบวาระการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา โดยเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายเพื่อ
แสดงความคิดเห็นประเด็นที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนจะแต่งตั้ง
ผู้เสนอรายงานเพื่อยกร่างข้อมติซึ่งเป็นเอกสารสุดท้ายของการประชุมคณะกรรมการ
และเสนอเอกสารดังกล่าวต่อที่ประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภาเพื่อให้ความเห็นชอบ

โครงสร้างการประชุมที่อยู่ภายใต้คณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภาและคณะ- กรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา

สหภาพรัฐสภายังได้จัดประชุมคณะกรรมการและคณะทำงานอื่น ๆ
ในความดูแลของคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภาและคณะกรรมการบริหารสหภาพ
รัฐสภาตามที่กำหนดไว้ภายใต้ธรรมนูญสหภาพรัฐสภา อาทิ คณะกรรมการว่าด้วย
สิทธิมนุษยชนของสมาชิกรัฐสภา (The Committee on the Human Rights of
Parliamentarians) คณะกรรมการว่าด้วยปัญหาตะวันออกกลาง (The Committee
on Middle East Questions) กลุ่มประสานงานกรณีสไซปรัส (Group of Facilitators for
Cyprus) กลุ่มความร่วมมือระหว่างชายหญิง (Gender Partnership Group) คณะ-
กรรมการส่งเสริมการเคารพกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ (The Committee
to Promote Respect for International Humanitarian Law) กลุ่มที่ปรึกษา
ด้านสาธารณสุข (Advisory Group on Health) การประชุมยุวสมาชิกรัฐสภา
(Forum of Young Parliamentarians) คณะที่ปรึกษาระดับสูงว่าด้วยการต่อต้าน
การก่อการร้ายและแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง (High-Level Advisory Group
on Countering Terrorism and Violent Extremism) ที่เพิ่งจัดตั้งขึ้นในปี ๒๕๖๐
และคณะทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Working Group on Science
and Technology) ที่จัดตั้งเมื่อปี ๒๕๖๔

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการย้ำประกันการให้ความสำคัญต่อบทบาทของสตรี ในธรรมนูญสหภาพรัฐสภากำหนดให้มีการประชุมสหภาพรัฐสภาสตรี (Forum of Women Parliamentarians) ในความดูแลของคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา ซึ่งปกติจะมีขึ้นในโอกาสการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภาแต่ละครั้ง โดยคณะกรรมการสหภาพรัฐสภาสตรี (Bureau of Women Parliamentarians) จะทำหน้าที่ เพื่อเตรียมความพร้อมการประชุมสหภาพรัฐสภาสตรีและติดตามผลการปฏิบัติตามมติของที่ประชุมสหภาพรัฐสภาสตรี

การประชุมสหภาพรัฐสภาสตรีมีขึ้นเพื่อพิจารณาประเด็นสำคัญทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ตามวาระของที่ประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภาโดยเน้นย้ำ บทบาทและการมีส่วนร่วมของสตรีและหาแนวทางการพัฒนาแผนงานของสตรีใน สหภาพรัฐสภา

คณะกรรมการสหภาพรัฐสภาสตรี ประกอบด้วย ผู้แทนจากกลุ่มภูมิ-รัฐศาสตร์ทั้ง ๖ กลุ่ม โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ใดที่ครบวาระ การดำรงตำแหน่งแล้ว จะต้องจัดให้มีการเลือกตั้งตัวแทนของภูมิรัฐศาสตร์นั้นใหม่ เพื่อดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการฯ ต่อไป

สมาชิกภาพ

สหภาพรัฐสภา ประกอบด้วยรัฐสภาสมาชิกจากกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ทั้ง ๖ กลุ่ม ดังที่กล่าวมาแล้ว โดยรัฐสภาไทยจัดอยู่ในกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์เอเชีย-แปซิฟิก กลุ่มภูมิ-รัฐศาสตร์เป็นเครื่องมือสำคัญในการผลักดันผลประโยชน์และทำที่ต่าง ๆ ในกิจการของ สหภาพรัฐสภาของรัฐสภาสมาชิก

ปัจจุบัน (ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๖) สหภาพรัฐสภามีรัฐสภาสมาชิก (Members) จาก ๑๗๙ ประเทศ ประกอบด้วย

๑. อัฟกานิสถาน	๒. แอลเบเนีย	๓. แอลจีเรีย
๔. อันดอร์รา	๕. แองโกลา	๖. อาร์เจนตินา
๗. อาร์เมเนีย	๘. ออสเตรเลีย	๙. ออสเตรเลีย
๑๐. อาเซอร์ไบจาน	๑๑. บาห์เรน	๑๒. บังกลาเทศ

๑๓. เบลารุส	๑๔. เบลเยียม	๑๕. เบนิน
๑๖. ภูฏาน	๑๗. โปลิเวีย	๑๘. บอสเนียและ เฮอร์เซโกวีนา
๑๙. บอตสวานา	๒๐. บราซิล	๒๑. บัลแกเรีย
๒๒. บุร์กินาฟาโซ	๒๓. บรูไน	๒๔. กาบูเวร์ดี
๒๕. กัมพูชา	๒๖. แคมเอรูน	๒๗. แคนาดา
๒๘. แอฟริกากลาง	๒๙. ชาด	๓๐. ซิลี
๓๑. จีน	๓๒. โคลัมเบีย	๓๓. คอโมรอส
๓๔. สาธารณรัฐคองโก	๓๕. คอสตาริกา	๓๖. โกดดิวัร์
๓๗. โครเอเชีย	๓๘. คิวบา	๓๙. ไซปรัส
๔๐. สาธารณรัฐเช็ก	๔๑. สาธารณรัฐ- ประชาธิปไตย ประชาชนเกาหลี	๔๒. สาธารณรัฐ- ประชาธิปไตย คองโก
๔๓. เดนมาร์ก	๔๔. จิบูตี	๔๕. โดมินีกัน
๔๖. เอกวาดอร์	๔๗. อียิปต์	๔๘. เอลซัลวาดอร์
๔๙. อีเควทอเรียลกินี	๕๐. เอสโตเนีย	๕๑. อีสวาตินี
๕๒. เอธิโอเปีย	๕๓. ฟิจิ	๕๔. ฟินแลนด์
๕๕. ฝรั่งเศส	๕๖. กาบอง	๕๗. แกมเบีย
๕๘. จอร์เจีย	๕๙. เยอรมนี	๖๐. กานา
๖๑. กรีซ	๖๒. กัวเตมาลา	๖๓. กายอานา
๖๔. กินี	๖๕. กินี-บิสเซา	๖๖. เฮติ
๖๗. ฮอนดูรัส	๖๘. ฮังการี	๖๙. ไอซ์แลนด์
๗๐. อินเดีย	๗๑. อินโดนีเซีย	๗๒. อิหร่าน
๗๓. อิรัก	๗๔. ไอร์แลนด์	๗๕. อิสราเอล
๗๖. อิตาลี	๗๗. ญี่ปุ่น	๗๘. จอร์แดน
๗๙. คาซัคสถาน	๘๐. เคนยา	๘๑. คูเวต
๘๒. คีร์กีซสถาน	๘๓. ลาว	๘๔. ลัตเวีย
๘๕. เลบานอน	๘๖. เลโซโท	๘๗. ลิเบีย

๘๘. โลปีเรีย

๘๑. ลักเซมเบิร์ก

๘๔. มาเลเซีย

๘๗. มอลตา

๑๐๐. มอริเชียส

๑๐๓. โมนาโก

๑๐๖. โมร็อกโก

๑๐๙. นามิเบีย

๑๑๒. นิวซีแลนด์

๑๑๕. ไนจีเรีย

๑๑๘. โอมาน

๑๒๑. ปาเลสไตน์

๑๒๔. ปารากวัย

๑๒๗. โปแลนด์

๑๓๐. สาธารณรัฐเกาหลี

๑๓๓. รัสเซีย

๑๓๖. เซนต์ลูเชีย

๑๓๙. เซาตูเมและปรินซิปี

๑๔๒. เซอร์เบีย

๑๔๕. สิงคโปร์

๑๔๘. โซมาเลีย

๑๕๑. สเปน

๑๕๔. สวีเดน

๑๕๗. ทาจิกิสถาน

๑๖๐. ทิมอร์เลสเต

๑๖๓. ตรินิแดด

และโตเบโกตูนิเซีย

๑๖๖. ตูวาลู

๘๙. ลิกเตนสไตน์

๙๒. มาดากัสการ์

๙๕. มัลดีฟส์

๙๘. หมู่เกาะมาร์แชลล์

๑๐๑. เม็กซิโก

๑๐๔. มองโกเลีย

๑๐๗. โมซัมบิก

๑๑๐. เนปาล

๑๑๓. นิการากัว

๑๑๖. มาซิโดเนียเหนือ

๑๑๙. ปากีสถาน

๑๒๒. ปานามา

๑๒๕. เปรู

๑๒๘. โปรตุเกส

๑๓๑. มอลโดวา

๑๓๔. รวันดา

๑๓๗. ซามัวร์

๑๔๐. ซาอุดีอาระเบีย

๑๔๓. เซเชลส์

๑๔๖. สโลวาเกีย

๑๔๙. แอฟริกาใต้

๑๕๒. ศรีลังกา

๑๕๕. สวิตเซอร์แลนด์

๑๕๘. ไทย

๑๖๑. โตโก

๑๖๔. ทูร์เคีย

๑๖๗. ยูกันดา

๙๐. ลิทัวเนีย

๙๓. มาลาวี

๙๖. มาลี

๙๙. มอริเตเนีย

๑๐๒. ไมโครนีเชีย

๑๐๕. มอนเตเนโกร

๑๐๘. พม่า

๑๑๑. เนเธอร์แลนด์

๑๑๔. ไนเจอร์

๑๑๗. นอร์เวย์

๑๒๐. ปาเลา

๑๒๓. ปาปัวนิวกินี

๑๒๖. ฟิลิปปินส์

๑๒๙. กатар

๑๓๒. โรมานี

๑๓๕. เซนต์วินเซนต์

และเกรนาดีนส์

๑๓๘. ซานมารีโน

๑๔๑. เซเนกัล

๑๔๔. เซียร์ราลีโอน

๑๔๗. สโลเวเนีย

๑๕๐. เซาท์ซูดาน

๑๕๓. ซูรินาเม

๑๕๖. ซีเรีย

๑๕๙. มาซิโดเนีย

๑๖๒. ทองกา

๑๖๕. เดิร์กเมนีสถาน

๑๖๘. ยูเครน

๑๖๙. สหรัฐอาหรับ-
เอมิเรตส์

๑๗๒. อูรุกวัย

๑๗๕. เวเนซุเอลา

๑๗๘. แซมเบีย

๑๗๐. สหราชอาณาจักร

๑๗๓. อุซเบกิสถาน

๑๗๖. เวียดนาม

๑๗๙. ซิมบับเว

๑๗๑. แทนซาเนีย

๑๗๔. วานูอาตู

๑๗๗. เยเมน

สมาชิกสมทบ

สหภาพรัฐสมาชิกสมาชิกสมทบ (Associate Members) ซึ่งเป็นองค์การรัฐสภา-
ระหว่างประเทศ ๑๔ องค์การ ประกอบด้วย

๑. สภาแอนเดียน (Andean Parliament)

๒. สภาอาหรับ (Arab Parliament)

๓. สภาอเมริกากลาง (Central American Parliament: PARLACEN)

๔. สภานิติบัญญัติแอฟริกาตะวันออก (East African Legislative
Assembly: EALA)

๕. สภายุโรป (European Parliament : EP)

๖. สัมัชชากรัฐสภาระหว่างประเทศของประเทศเครือรัฐเอกราช
(Interparliamentary Assembly of Member Nations of the Commonwealth
of Independent States)

๗. คณะกรรมาธิการรัฐสภาระหว่างประเทศของสหภาพเศรษฐกิจและ
การเงินแอฟริกาตะวันตก (Inter-Parliamentary Committee of the West African
Economic and Monetary Union : WAEMU)

๘. สภาลาตินอเมริกาและแคริบเบียน (Latin American and Caribbean
Parliament : PARLATINO)

๙. รัฐสภาแพน-แอฟริกัน (PAN-African Parliament)

๑๐. สภาประชาคมเศรษฐกิจและการเงินแอฟริกากลาง (Parliament of the
Central African Economic and Monetary Community : CEMAC)

๑๑. สภาประชาคมเศรษฐกิจรัฐแอฟริกาตะวันตก (Parliament of the
Economic Community of West African States : ECOWAS)

๑๒. สมัชชารัฐสภาแห่งประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส (Parliamentary Assembly of La Francophonie : APF)

๑๓. สมัชชารัฐสภาคณะมนตรียุโรป (Parliamentary Assembly of the Council of Europe : PACE)

๑๔. สมัชชารัฐสภาความร่วมมือทางเศรษฐกิจของภูมิภาคทะเลดำ (Parliamentary Assembly of the Black Sea Economic Cooperation : PABSEC)

ผู้สังเกตการณ์

สหภาพรัฐสภาให้สถานะองค์การระหว่างประเทศกว่า ๗๐ องค์การ เพื่อมีโอกาสเข้าร่วมการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ทั้งนี้ สถานะผู้สังเกตการณ์จะให้แก่องค์การระหว่างประเทศที่เข้าข่าย ดังนี้

- ๑) องค์การระหว่างประเทศในระบบสหประชาชาติ
- ๒) องค์การระหว่างรัฐบาลของภูมิภาค
- ๓) องค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาค อนุภูมิภาค หรือกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์
- ๔) องค์การนอกภาครัฐระหว่างประเทศ
- ๕) สหพันธ์พรรคการเมืองระหว่างประเทศ และ
- ๖) อื่น ๆ

อนึ่ง องค์การระหว่างประเทศที่สำคัญ ซึ่งได้รับสถานะผู้สังเกตการณ์แล้ว เช่น ๑) องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ ๒) องค์การแรงงานระหว่างประเทศ ๓) โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ๔) องค์การอนามัยโลก ๕) สมัชชารัฐสภาอาเซียน ๖) สมัชชารัฐสภาเอเชีย ๗) สหภาพลูกเสือรัฐสภาโลก ๘) แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เป็นต้น

ทิศทางและแนวโน้มของสหภาพรัฐสภา

ปัจจุบัน นับตั้งแต่สหภาพรัฐสภาใช้ยุทธศาสตร์สหภาพรัฐสภา ค.ศ. ๒๐๒๒ – ๒๐๒๖ สหภาพรัฐสภาเน้นนโยบาย (Policy focus) ไปที่เป้าหมาย ๔ ด้าน โดยให้ความสำคัญกับเป้าหมายต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน ได้แก่

๑. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
๒. ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน ความเท่าเทียมทางเพศและการมีส่วนร่วมของเยาวชน

๓. สันติภาพและความมั่นคง และ

๔. การพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่กล่าวมา ซึ่งเป็นเรื่องระดับระหว่างประเทศ จะเป็นกลไกที่ขับเคลื่อนองค์กรสู่ “การพัฒนาระบบนิเวศวิทยาภาครัฐสภา เพื่อประชาธิปไตย และประชาชนทุกคน (Parliamentary ecosystems for democracy, for everyone)”

โดยมีกลไกของการปฏิบัติผ่านเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic objectives) ใน ๕ ประเด็น ดังนี้

๑. เสริมสร้างประสิทธิภาพและเสริมพลังให้แก่รัฐสภา

(Building effective and empowered parliaments)

ซึ่งเน้นไปที่การมุ่งหมายให้รัฐสภาสามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่ สามารถเป็นตัวแทนของประชาชน และปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของประชาชน ตลอดจนตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ เป็นอิสระมีหลักฐานเชิงประจักษ์สนับสนุน และมีความน่าเชื่อถือได้ และตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐสภา

๒. ส่งเสริมรัฐสภาที่มีลักษณะเป็นตัวแทนและครอบคลุมทุกภาคส่วน

(Promoting inclusive and representative parliaments)

ซึ่งเน้นไปที่ขีดความสามารถที่สมาชิกรัฐสภาสามารถทำหน้าที่เป็นตัวแทนและรวบรวมข้อกังวลของสังคมโดยส่วนใหญ่ และระดับที่แนวปฏิบัติภาครัฐสภาซึ่งครอบคลุมทุกภาคส่วนสามารถนำไปสู่การกำหนดเส้นทางที่เข้าถึงได้และมีอิทธิพลต่อสมาชิกทุกคนในชุมชน

๓. สนับสนุนรัฐสภาที่มีความสามารถในการฟื้นคืนสภาพเดิมและมีนวัตกรรม (Supporting resilient and innovative parliaments)

COVID-19 เป็นวิกฤตหนึ่ง que แสดงถึงความจำเป็นของรัฐสภาและสมาชิกรัฐสภาในการเป็นผู้ที่เผชิญหน้า ปรับตัว และจัดการกับความเปลี่ยนแปลง COVID-19 ยังมีความสำคัญต่อรัฐสภาในการแสวงหานวัตกรรมด้านเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ และปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์รัฐสภาตลอดจนกระบวนการดำเนินงาน

๔. เร่งให้เกิดความร่วมมือของภาครัฐสภา

(Catalysing collective parliamentary action)

สหภาพรัฐสภาที่มีความสามารถที่จะเชื่อมโยงรัฐสภาสมาชิก และสร้างพื้นที่ปลอดภัยในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ตลอดจนเป็นกลไกกลางของการสานเสวนาภาครรัฐสภา การแลกเปลี่ยน ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และการพูด ทั้งยังยกระดับความเข้มแข็งทางการเมืองของรัฐสภาสมาชิกในระดับโลกที่เกี่ยวข้องกับองค์การสหประชาชาติและองค์การการค้าโลก

๕. เสริมสร้างความเข้มแข็งกระบวนการตรวจสอบความรับผิดชอบของสหภาพรัฐสภา (Strengthening the IPU's accountability)

การเสริมพลังและรักษาวัฒนธรรมความไว้วางใจซึ่งกันและกันและการตรวจสอบในทุกๆระดับสำหรับและระหว่างรัฐสภาสมาชิก ระหว่างรัฐสภาสมาชิกและสำนักงานเลขาธิการสหภาพรัฐสภา และภายในสำนักงานๆ ถือเป็นค่านิยมสำคัญขององค์กรและเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างหลักประกันความก้าวหน้าไปสู่เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ที่จะดำเนินไปด้วยความยั่งยืนและเกิดขึ้นอย่างโปร่งใสและเป็นประชาธิปไตย

สถานที่ติดต่อของสหภาพรัฐสภา

เว็บไซต์ : www.ipu.org

สำนักงานใหญ่ ณ นครเจนีวา

Inter-Parliamentary Union
5, chemin du Pommier
Case postale 330
CH-1218 Le Grand-Saconnex,
Geneva
Switzerland
Tel. : +41 22 919 4150
Fax : +41 22 919 4160
E-mail : postbox@mail.ipu.org

**สำนักงานผู้สังเกตการณ์ถาวรของ
สหภาพรัฐสภาประจำองค์การ-
สหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก**

Office of the Permanent Observer
of the IPU to the United Nations
336 East 45th Street, Tenth Floor
New York, NY, 10017
United States of America
Tel. : +1 212 557 5880
Fax : +1 212 557 3954
E-mail : ny-office@mail.ipu.org

รัฐสภาไทยกับสหภาพรัฐสภา

ความเป็นมา

ประเทศไทยได้รับการทาบทามให้เข้าเป็นสมาชิกสหภาพรัฐสภาทั้งผ่านทางรัฐบาล และทางรัฐสภาโดยตรง ตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ โดยในการทาบทามผ่านทางรัฐสภาครั้งแรก สหภาพรัฐสภาขอให้รัฐสภาไทยจัดส่งคณะผู้แทนไปสังเกตการณ์การประชุมสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๓๗ ณ กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี เมื่อปี ๒๕๔๑ แต่ในครั้งนั้นรัฐสภาไทยได้ปฏิเสธการรับคำเชิญ อย่างไรก็ตาม สหภาพรัฐสภาได้พยายามอย่างต่อเนื่องที่จะเชิญชวนรัฐสภาไทยให้เข้าเป็นรัฐสภาสมาชิก โดยเฉพาะการส่งผู้แทนระดับสูงของสหภาพรัฐสภามาพบปะหรือกับเจ้าหน้าที่ระดับสูงของฝ่ายไทย จนกระทั่งรัฐสภาได้มีการประชุมเป็นการภายใน เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๒ โดยที่ประชุมเห็นว่าสหภาพรัฐสภาเป็นองค์กรที่มีวัตถุประสงค์ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยและมีนโยบายในการที่จะหาช่องทางเพื่ออารังไว้ซึ่งสันติภาพของโลก ประกอบกับประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยรัฐสภา อีกทั้งจอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี (ในขณะนั้น) ได้พร้อมที่จะให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินการในเรื่องนี้ ที่ประชุมจึงได้เห็นชอบในหลักการให้รัฐสภาไทยเข้าเป็นสมาชิกสหภาพรัฐสภา โดยถือเอารัฐสภาไทยเป็นหน่วยประจำชาติ และสมาชิกรัฐสภาไทยเป็นสมาชิกของหน่วยประจำชาติ โดยตำแหน่ง

รัฐสภาได้มีการประชุมเป็นการภายใน เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ ที่ประชุมได้ให้การรับรองร่างข้อบังคับหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา และพิจารณาจัดตั้งคณะกรรมการบริหารหน่วยฯ ขึ้นมาตามข้อบังคับ หลังจากนั้น คณะกรรมการบริหารหน่วยฯ ได้มีหนังสือแจ้งความประสงค์เข้าเป็นสมาชิกของสหภาพรัฐสภา ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นไป และในคราวประชุมคณะมนตรีสหภาพรัฐสภา ณ กรุงดับลิน ประเทศไอร์แลนด์ เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๕๓ ที่ประชุมได้มีมติเป็นเอกฉันท์รับหน่วยประจำชาติไทยเข้าเป็นรัฐสภาสมาชิกสหภาพรัฐสภา

การถูกระงับสมาชิกภาพในสหภาพรัฐสภาของรัฐสภาไทย

สมาชิกภาพในสหภาพรัฐสภาจะได้รับการทบทวนและตัดสินใจโดยคณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภาอยู่เป็นประจำ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และคุณสมบัติทั่วไปของรัฐสภาที่ประสงค์ขอเข้าเป็นสมาชิกในสหภาพรัฐสภา คือ เป็นรัฐสภาในรัฐเอกราชที่มีประชากรและขอบเขตดินแดนที่แน่นอน โดยเมื่อเข้าเป็นรัฐสภาสมาชิกสหภาพรัฐสภาแล้วจะมีพันธกรณีในการชำระค่าบำรุงหน่วยประจำปี หากค้างชำระเป็นเวลา ๒ ปี ติดต่อกัน จะไม่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมกรอบสหภาพรัฐสภา และหากค้างชำระเป็นเวลา ๓ ปี ติดต่อกัน จะถูกระงับสมาชิกภาพในสหภาพรัฐสภา

ในประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา รัฐสภาไทยได้รับการพิจารณาระงับสมาชิกภาพในสหภาพรัฐสภาเป็นการชั่วคราว เมื่อปี ๒๕๑๕ และได้รับการพิจารณากลับเข้าเป็นรัฐสภาสมาชิกอีกครั้งในปีต่อมา นอกจากนี้ สหภาพรัฐสภาได้เคยระงับการดำเนินกิจกรรมของรัฐสภาไทยในสหภาพรัฐสภา จากเหตุการณ์รัฐประหารเมื่อปี ๒๕๔๙ ด้วย

หน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา

ภายใต้ข้อบังคับหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้บัญญัติให้สมาชิกรัฐสภาทุกคนเป็นสมาชิกหน่วยฯ โดยประธานรัฐสภาเป็นประธานหน่วยฯ และรองประธานรัฐสภาเป็นรองประธานหน่วยฯ โดยตำแหน่ง ในกรณีที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาสิ้นสุดลง หรือในกรณีที่มีการยุบสภาผู้แทนราษฎร หรือมีเหตุอื่นใดที่ทำให้ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาว่างลง ให้สมาชิกหน่วยประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่

หน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา จะจัดการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ละ ๑ ครั้ง เพื่อ

- ๑) รับรองรายงานการบริหารของคณะกรรมการบริหารหน่วย
- ๒) รับรองบัญชีการใช้จ่ายเงินค่าบำรุงที่เหรียญกษาปณ์ได้จัดทำขึ้น โดยพิจารณาจากรายงานของผู้สอบบัญชีประกอบด้วย
- ๓) ดำเนินกิจการอื่นที่คณะกรรมการบริหารหน่วยเสนอต่อที่ประชุม หรือที่สมาชิกหน่วยไม่น้อยกว่ายี่สิบคนเข้าชื่อร้องขอ

ข้อบังคับหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา

ธรรมนูญสหภาพรัฐสภา มาตรา ๖ กำหนดให้หน่วยประจำชาติในสหภาพรัฐสภากำหนดข้อบังคับของตนเอง ดังนั้น หน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา จึงตราข้อบังคับหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภาขึ้น เพื่อกำหนดคุณสมบัติของผู้เป็นสมาชิกหน่วยฯ องค์ประกอบและวาระของคณะกรรมการบริหารหน่วยฯ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารหน่วยฯ โดยเฉพาะการพิจารณาหนังสือเชิญให้ไปร่วมประชุมในกรอบสหภาพรัฐสภา และการจัดเตรียมร่างข้อมติหรือการแก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อมติเพื่อยื่นต่อที่ประชุมในกรอบสหภาพรัฐสภา ทั้งนี้ ข้อบังคับหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา ฉบับล่าสุด คือ **ข้อบังคับหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๖**

คณะกรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา

เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงจัดตั้งคณะกรรมการบริหารขึ้นมาคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการบริหารหน่วยฯ ประกอบด้วยกรรมการจำนวน ๒๓ คน ได้แก่ ประธานรัฐสภา และรองประธานรัฐสภา เป็นประธาน/รองประธานหน่วยฯ โดยตำแหน่ง รองประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ประธานคณะกรรมการมาธิการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เป็นกรรมการบริหารหน่วยฯ โดยตำแหน่ง และกรรมการบริหารหน่วยฯ อีกสิบสี่คน ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่นในการประชุมระหว่างประเทศ โดยคำนึงถึงจำนวนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามาตรฐธรรมนูญ สัดส่วนระหว่างหญิงกับชาย สัดส่วนของยุวมหาชิก โอกาสในการมีส่วนร่วมการบริหารกิจกรรมของหน่วย และข้อบังคับการประชุมสภาของทั้งสองสภาประกอบกัน กรรมการบริหารหน่วยฯ จะได้รับเลือกจากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีทุก ๆ สองปี และคณะกรรมการบริหารหน่วยฯ จะเลือกตั้งกันเองเป็นเลขาธิการหน่วยฯ เหนรัญญิก ผู้สอบบัญชี ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขาธิการหน่วยฯ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหารหน่วยฯ และมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานทั่วไปของหน่วยฯ หรือตามที่ประธานหน่วยฯ มอบหมายโดยประสานกับเลขาธิการหน่วยฯ

ข้อบังคับหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อ ๑๗ ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารหน่วยฯ ให้มีหน้าที่ดำเนินกิจการของหน่วยฯ และโดยเฉพาะในกิจการที่เกี่ยวข้องกับ

๑) พิจารณาให้สมาชิกหน่วยหรือบุคลากรที่เหมาะสมไปร่วมประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ประชุมคณะกรรมการบริหาร ประชุมคณะกรรมการสิทธิการสามัญสหภาพรัฐสภา หรือกิจกรรมอื่นที่สหภาพรัฐสภาจัดขึ้น

๒) พิจารณาแต่งตั้งคณะผู้แทนหน่วยไปร่วมประชุมหรือร่วมกิจกรรมอื่นตาม (๑) โดยสรรหาสมาชิกหน่วยที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เกี่ยวข้อง โดยให้เป็นไปตามข้อกำหนดของการประชุมหรือกิจกรรมนั้น

๓) พิจารณาจัดเตรียมร่างข้อมติหรือการแก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อมติเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร หรือที่ประชุมคณะกรรมการสามัญสหภาพรัฐสภาแล้วแต่กรณี

๔) พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่เตรียมการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมตามพันธกรณี

๕) พิจารณาเลือกสมาชิกหน่วยที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อลงสมัครในตำแหน่งต่าง ๆ ของสหภาพรัฐสภาที่ว่างลง

๖) พิจารณาดำเนินการอื่นที่จำเป็น หรือเป็นหน้าที่ หรือเกี่ยวข้องกับหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา

คำบำรุงหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา

หน่วยประจำชาติไทยมีพันธกรณีตามธรรมนูญและข้อบังคับด้านการเงินของสหภาพรัฐสภา ต้องชำระคำบำรุงแก่สหภาพรัฐสภาทุกปีตามอัตราที่คณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภากำหนด ซึ่งปัจจุบัน (ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๖) อัตราคำบำรุงหน่วยฯ เป็นจำนวนเงิน ๖๐,๗๐๐ ฟรังก์สวิส ต่อปี

รัฐสภาไทยกับการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา

๑) การประชุมสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๔๕ (The 45th Conference of the Inter – Parliamentary Union) ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๙๙ ณ ศาลาสันติธรรม (Hall of Peace) กรุงเทพมหานคร โดยมีพลเอก พระประจักษ์ จังจัน (พุก มหาติล) ประธานสภาผู้แทนราษฎร (ในขณะนั้น) เป็นประธานการประชุม

๒) การประชุมสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๗๘ (The 78th Conference of the Inter – Parliamentary Union) ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๗ ตุลาคม ๒๕๓๐ ณ บางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ กรุงเทพมหานคร โดยมีศาสตราจารย์ ดร. อุกฤษ มงคลนาวิน ประธานรัฐสภา (ในขณะนั้น) เป็นประธานการประชุม และ

๓) การประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๒๒ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (The 122nd Assembly of the Inter – Parliamentary Union and related meetings) ระหว่างวันที่ ๒๗ มีนาคม - ๑ เมษายน ๒๕๕๓ ณ บางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ กรุงเทพมหานคร โดยมีนายชัย ชิดชอบ ประธานรัฐสภา (ในขณะนั้น) เป็นประธานการประชุม

นอกจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะเป็นวาระในการเฉลิมฉลองครบรอบ ๑๓๐ ปีของสหภาพรัฐสภาแล้ว ยังเป็นโอกาสในการครบรอบ ๗๐ ปี ที่รัฐสภาไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกสหภาพรัฐสภา โดยตลอดระยะเวลา ๗๐ ปี ที่ผ่านมารัฐสภาไทยได้แสดงบทบาทการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา รวม ๓ ครั้ง และการประชุมระดับภูมิภาคอื่น ๆ อีกหลายครั้ง ตลอดจนร่วมแสดงบทบาทอย่างแข็งขันและสร้างสรรค์ในเวทีสหภาพรัฐสภาอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับประเทศสมาชิกในการกำหนดทำที่ของสหภาพรัฐสภาต่อประเด็นต่าง ๆ ที่ประชาคมระหว่างประเทศให้ความสำคัญ โดยวางอยู่บนสมคูลระหว่างมาตรฐานสากล พันธกรณีระหว่างประเทศของไทย และผลประโยชน์ของไทยผ่านการผลักดันวาระและสะท้อนประเด็นที่ประเทศไทยให้ความสำคัญในการจัดทำร่างข้อมติหรือเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมที่รับรองโดยประเทศสมาชิกสหภาพรัฐสภา

นอกเหนือจากบทบาทของรัฐสภาไทยในการนำเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแสดงท่าทีของประเทศไทยต่อประเด็นการประชุมต่าง ๆ ตลอดจนถึงติดตามการปฏิบัติตามข้อมติของสหภาพรัฐสภาแล้ว นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สมาชิกรัฐสภา

ไทยยังได้รับความไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งสำคัญต่าง ๆ ในสหภาพรัฐสภาอย่าง ต่อเนื่อง ซึ่งนับเป็นเกียรติประวัติของรัฐสภาไทยในเวทีระหว่างประเทศ

บทบาทของสมาชิกรัฐสภาไทยในสหภาพรัฐสภา

จากการที่รัฐสภาไทยโดยคณะผู้แทนรัฐสภาไทยได้เข้าร่วมการประชุมต่าง ๆ ของสหภาพรัฐสภา นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นอกเหนือจากได้แสดงข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และท่าทีของประเทศไทยต่อประเด็นการประชุมต่าง ๆ ตลอดจน ติดตามการปฏิบัติตามข้อมติของสหภาพรัฐสภาแล้ว ผู้แทนรัฐสภาไทยยังได้ดำรง ตำแหน่งต่าง ๆ ในสหภาพรัฐสภา (สถานะ ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๖) ประกอบด้วย

คณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา (Executive Committee)

- นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์ สมาชิกวุฒิสภา กรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๒ – ตุลาคม ๒๕๖๖

คณะกรรมการธิการสหภาพรัฐสภาสตรี (Bureau of Women Parliamentarians)

๑. นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์ สมาชิกวุฒิสภา กรรมการธิการสหภาพรัฐสภาสตรี (โดยตำแหน่ง) ตั้งแต่ตุลาคม ๒๕๖๒ – ตุลาคม ๒๕๖๖
๒. นางสาวรรณี สิริเวชชะพันธ์ สมาชิกวุฒิสภา กรรมการธิการสหภาพ รัฐสภาสตรี ตั้งแต่มีนาคม ๒๕๖๖ – มีนาคม ๒๕๗๐

คณะที่ปรึกษาระดับสูงว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายและแนวคิด สุดโต่งที่นิยมความรุนแรง (High – Level Advisory Group on courtering Terrorism and Violent Extremism)

- นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกคณะที่ปรึกษาฯ ตั้งแต่พฤษภาคม ๒๕๖๔ – เมษายน ๒๕๖๘

คณะทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Working Group on Science and Technology)

- ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกคณะทำงานฯ ตั้งแต่มีนาคม ๒๕๖๖ – มีนาคม ๒๕๗๐

คณะที่ปรึกษาด้านสาธารณสุข (Advisory Group on Health)

- นางสาวเพชรดาว ไต้มีนา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกคณะที่ปรึกษา วาระตั้งแต่มีนาคม ๒๕๖๓ – มีนาคม ๒๕๖๗
(หมายเหตุ : อยู่ระหว่างรอผลการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๖)

สถิติการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภาใน ๕ ปีหลังสุด
(ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๖)

การประชุม ครั้งที่	สถานที่จัดประชุมสถานที่จัด ประชุม (ประเทศเจ้าภาพ)	ปี (พ.ศ.)	หมายเหตุ
ครั้งที่ ๑๓๖	Dhaka (Bangladesh)	๒๕๖๐	
ครั้งที่ ๑๓๗	St. Petersburg (Russia)	๒๕๖๐	
ครั้งที่ ๑๓๘	Geneva (Switzerland)	๒๕๖๑	
ครั้งที่ ๑๓๙	Geneva (Switzerland)	๒๕๖๑	
ครั้งที่ ๑๔๐	Doha (Qatar)	๒๕๖๒	
ครั้งที่ ๑๔๑	Belgrade (Serbia)	๒๕๖๒	
ครั้งที่ ๑๔๒	ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	๒๕๖๔	
ครั้งที่ ๑๔๓	Madrid (Spain)	๒๕๖๔	
ครั้งที่ ๑๔๔	Bali (Indonesia)	๒๕๖๕	
ครั้งที่ ๑๔๕	Kigali (Rwanda)	๒๕๖๕	
ครั้งที่ ๑๔๖	Manama (Bahrain)	๒๕๖๖	

ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มงานสหภาพรัฐสภา

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๖๑๑, ๕๖๑๐

**สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและ
แปซิฟิก**

(Asian Pacific Parliamentarians' Union : APPU)

สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก (Asian – Pacific Parliamentarians' Union)

ภูมิหลัง

สมาชิกพรรคเสรีเดโมแครต (Liberal Democrat) ซึ่งเป็นพรรคการเมืองใหญ่ในญี่ปุ่น มีนาย Nobusuke Kishi เป็นหัวหน้า ได้ริเริ่มจัดตั้งสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียโดยได้เชิญสมาชิกรัฐสภาจากบรรดาประเทศในเอเชียมาประชุมปรึกษาหารือที่กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘ ประเทศที่ส่งสมาชิกรัฐสภาไปร่วมประชุม ได้แก่ ราชอาณาจักรไทย ไต้หวัน (สาธารณรัฐจีน) สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มาเลเซีย และสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ได้ให้เอกอัครราชทูตของตนที่ประจำประเทศญี่ปุ่นเป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมหารือครั้งนี้ ในที่สุดที่ประชุมได้ตกลงในหลักการที่จะจัดตั้งสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชีย (Asian Parliamentarians' Union) ขึ้น และได้วางมาตรการเบื้องต้น พร้อมทั้งร่างกฎบัตรของสหภาพฯ เพื่อมอบให้ผู้แทนของแต่ละประเทศที่ได้เข้าร่วมประชุมนำเรื่องกลับไปหารือกับรัฐสภาของตน ต่อมาในคราวประชุมสมัชชาใหญ่ ครั้งที่ ๑ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๘ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างกฎบัตรอีกครั้งหนึ่ง และได้รับรองให้ใช้เป็นกฎบัตรของสหภาพฯ ต่อมา ในการประชุมคณะมนตรีสหภาพฯ ครั้งที่ ๑ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๓๐ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๐๙ ประเทศต่าง ๆ ที่เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่ ได้ให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหภาพฯ อย่างไรก็ตาม ในการประชุมของสหภาพฯ ครั้งต่อมาได้มีการแก้ไขกฎบัตรของสหภาพฯ หลายครั้งเพื่อที่จะให้กฎบัตรมีความเหมาะสมกับสถานการณ์และวิถีทางของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้เปลี่ยนชื่อสหภาพฯ เป็นสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประเทศต่าง ๆ ในมหาสมุทรแปซิฟิกได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหภาพฯ

วัตถุประสงค์

สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ได้และรักษาไว้ซึ่งอิสรภาพ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพื่อเป็นการอ้างสันติสุขและความเจริญรุ่งเรืองที่ยั่งยืนของทวีปเอเชียและแปซิฟิก

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เหล่านี้ สหภาพฯ จะต้อง

๑. ใช้ความพยายามทุกวิถีทางที่จะเสริมสร้างความเข้าใจอันดี และความสามัคคีระหว่างประเทศและประชาชาติทั้งหลายในเอเชียและแปซิฟิก โดยเฉพาะระหว่างประเทศภาคีของสหภาพฯ ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

๒. สนับสนุนส่งเสริมสมาชิกรัฐสภาของประเทศที่ยังมิได้เข้าเป็นสมาชิก แต่เห็นชอบด้วยกับวัตถุประสงค์ของสหภาพฯ และแสดงความประสงค์ที่จะส่งเสริมพัฒนาการของสหภาพฯ ให้จัดตั้งหน่วยประจำชาติของตนขึ้น และสมัครเข้าเป็นภาคีของสหภาพฯ ด้วย

๓. ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และวิชาการเพื่อวัตถุประสงค์ในการเพิ่มพูนความผาสุกร่วมกันระหว่างประเทศต่าง ๆ ในเอเชียและแปซิฟิก โดยเฉพาะระหว่างประเทศภาคีของสหภาพฯ บนพื้นฐานทางมนุษยธรรม

๔. อภิปรายถึงเรื่องต่าง ๆ ที่กระทบกระเทือนต่อสันติภาพ และความมั่นคงในทวีปเอเชียและแปซิฟิก และดำเนินการให้เป็นไปตามมติที่ได้ตกลงกันไว้

๕. เคารพในหลักการของอำนาจอธิปไตยและบูรณภาพแห่งอาณาเขตของทุกประเทศและหลักการไม่เข้าแทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่น

โครงสร้าง

สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิกประกอบด้วย หน่วยประจำชาติต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิก หน่วยประจำชาติเหล่านี้จัดตั้งขึ้นโดยมีความคิดเห็นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสหภาพฯ องค์กรต่าง ๆ ของสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก มีดังนี้คือ

๑. **สมัชชาใหญ่ (General Assembly)** ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยประจำชาติต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิกประเทศละไม่เกิน ๑๐ คน เข้าร่วมในการประชุม ปีละ ๑ ครั้ง สมัชชาใหญ่มีหน้าที่พิจารณากิจการต่าง ๆ ของสหภาพฯ โดยทั่วไป เช่น การให้

ความเห็นชอบในการรับสมาชิกใหม่ การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งสมาชิก กิตติมศักดิ์ และการรับรองข้อมติ เป็นต้น

๒. คณะมนตรี (Council) ประกอบด้วย หน่วยประจำชาติต่าง ๆ ที่เป็น ภาคีสของสหภาพฯ โดยแต่งตั้งผู้แทนไม่เกินประเทศละ ๓ คน เป็นสมาชิกของคณะ-มนตรีให้มีหน้าที่ดำเนินกิจการของสหภาพฯ รวมทั้งจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงาน อื่น ๆ ที่สมาชิกใหญ่ได้จัดตั้งขึ้น การประชุมคณะมนตรีจัดขึ้นปีละ ๑ ครั้ง ในคราวเดียวกับ สมัชชาใหญ่

๓. สำนักงานเลขาธิการกลางสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการเก็บรักษาเอกสารที่สำคัญ ติดต่อประสานงาน ระหว่างหน่วยประจำชาติต่าง ๆ รวมทั้งเก็บรักษาและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการดำเนินงาน ให้สัมฤทธิ์ผลตามมติของสหภาพฯ สำนักงานเลขาธิการกลางสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ตั้งอยู่ที่กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น มีเลขาธิการคนปัจจุบัน ชื่อ นาย Eiichi Suzuki

สมาชิกภาพ

ตามกฎบัตรของสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก สมาชิกรัฐสภาหรือ รัฐสภาของประเทศใด ๆ ที่เห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ของสหภาพฯ จะจัดตั้งเป็นหน่วย-ประจำชาติขึ้นและสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหภาพฯ ได้โดยต้องได้รับความเห็นชอบ จากหน่วยประจำชาติที่เป็นสมาชิกเดิมทุกหน่วยในที่ประชุมสมัชชาใหญ่ ปัจจุบันหน่วย-ประจำชาติไทยชำระค่าบำรุงปีละ ๓,๖๐๐ เหรียญสหรัฐ

ในระยะ ๒-๓ ปีแรกของการจัดตั้งสหภาพฯ มีสมาชิกรวมทั้งสิ้น ๙ ประเทศ คือ ไต้หวัน สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐประชาธิปไตย-ประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐสังคมนิยม-เวียตนาม แต่ในปัจจุบันสหภาพฯ มีหน่วยประจำชาติที่เป็นสมาชิกอยู่ ๒๓ ประเทศ โดยแบ่งเป็นสมาชิกหน่วยประจำชาติ (National Member Groups) ๒๑ ประเทศ และสมาชิกสมทบ (Associate Member Groups) ๒ ประเทศ นอกจากนี้ยังมี ประเทศผู้สังเกตการณ์ (Observer) อีก ๑ ประเทศ

สมาชิกหน่วยประจำชาติ

- ๑) ไต้หวัน ๒) หมู่เกาะคุก ๓) สาธารณรัฐฟีจี ๔) ญี่ปุ่น ๕) สาธารณรัฐคิริบาส
- ๖) สาธารณรัฐเกาหลี ๗) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ๘) มาเลเซีย
- ๙) สาธารณรัฐหมู่เกาะมาร์แชลล์ ๑๐) สหพันธรัฐไมโครนีเชีย ๑๑) สาธารณรัฐนาอูรู
- ๑๒) รัฐเอกราชปาปัวนิวกินี ๑๓) สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ๑๔) หมู่เกาะโซโลมอน
- ๑๕) ราชอาณาจักรไทย ๑๖) ราชอาณาจักรตองกา ๑๗) ตูวาลู ๑๘) สาธารณรัฐวานูอาตู
- ๑๙) รัฐเอกราชซามัว ๒๐) สาธารณรัฐปาเลา ๒๑) มองโกเลีย

สมาชิกสมทบ

- ๑) กวม
- ๒) เครือจักรภพหมู่เกาะนอร์เทิร์นมาเรียนา

ประเทศผู้สังเกตการณ์

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

รัฐสภาไทยกับสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก

ความเป็นมา

รัฐสภาไทยได้ให้ความร่วมมือในการจัดตั้งสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิกมาแต่เริ่มแรกโดยได้ส่งคณะผู้แทนไปร่วมในการประชุมปรึกษาหารือกับคณะผู้แทนประเทศอื่น ๆ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๘ ตามหนังสือเชิญของพรรคลิเบอร์ลเดโมแครท ในประเทศญี่ปุ่นผ่านทางกระทรวงการต่างประเทศ คณะผู้แทนรัฐสภาไทยประกอบด้วย พันเอก พระยาศรีวิสารวาท นายประสงค์ บุญเฉลิม และพลโท สุข เปรมานวิน

คณะผู้แทนรัฐสภาไทยได้เสนอรายงานผลการประชุมต่อสภาาร่างรัฐธรรมนูญและคณะรัฐมนตรี สภาาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภาไทย ได้ประชุมเป็นการภายในเพื่อหารือเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๘ ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องการประชุมเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหภาพฯ และการส่งคณะผู้แทนไปร่วมในการประชุมสมัชชาใหญ่ ครั้งที่ ๑ ซึ่งกำหนดจัด ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน - ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ ที่ประชุมได้ลงมติแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยเฉพาะ คณะกรรมการดังกล่าวประกอบด้วย พันเอก วัลลภ โรจนวิสุทธิ์ หม่อมราชวงศ์ศีกฤทธิ ปราโมช และหลวงประกอบนิติสาร โดยคณะกรรมการได้เสนอความเห็นประกอบรายงานการประชุมว่า ควรไปร่วมประชุมสมัชชาใหญ่ ครั้งที่ ๑ ส่วนการเข้าร่วมเป็นภาคีของสหภาพฯ นั้น จะต้องศึกษากฎบัตรของสหภาพฯ ให้ละเอียดรอบคอบเสียก่อน

สภาาร่างรัฐธรรมนูญได้ประชุมเป็นการภายใน เพื่อหารือเกี่ยวกับเรื่องนี้ เป็นครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ ที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบรายงานของคณะกรรมการและมีมติให้ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้พิจารณาตัวบุคคลที่จะเป็นผู้แทนไปร่วมประชุมสมัชชาใหญ่ประจำปี ครั้งที่ ๑ โดยประธานฯ และรองประธานฯ ได้แต่งตั้งหลวงประกอบนิติสาร พลโท สุข เปรมานวิน และพลโท วัลลภ โรจนวิสุทธิ์ เป็นคณะผู้แทนรัฐสภาไทยไปร่วมประชุม

เมื่อคณะผู้แทนเดินทางกลับจากการประชุมได้จัดทำรายงานผลการประชุมเสนอต่อที่ประชุมภายในของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้ประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องนี้ ซึ่งที่ประชุมหารือเป็นครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๙ ที่ประชุมรับทราบรายงานของคณะผู้แทน ส่วนเรื่องการสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหภาพฯ นั้น ที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญมีมติให้ชะลอไว้ก่อน

ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ การประชุมคณะมนตรี ครั้งที่ ๑ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นการประชุมเพื่อจัดเตรียมงานการประชุมสมัชชาใหญ่ ครั้งที่ ๒ ที่ประชุมคณะมนตรีได้พิจารณาร่างกฎบัตรของสหภาพฯ และมีมติให้ผู้แทนทุกประเทศนำร่างกฎบัตรนี้กลับไปให้รัฐสภาของประเทศตนพิจารณารับรอง นอกจากนี้ ที่ประชุมตกลงให้รัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลีเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัชชาใหญ่ ครั้งที่ ๒ ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี ระหว่างวันที่ ๒ - ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๙

สภาร่างรัฐธรรมนูญได้ประชุมเป็นการภายใน เป็นครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๙ เพื่อพิจารณาเรื่องการเข้าเป็นภาคีของสหภาพฯ และเมื่อที่ประชุมได้พิจารณาร่างกฎบัตรของสหภาพฯ ที่คณะผู้แทนรัฐสภาไทยนำกลับมาแล้ว ได้ลงมติให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหภาพฯ และให้จัดตั้งหน่วยประจำชาติไทยขึ้นพร้อมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการหน่วยประจำชาติไทยให้มีหน้าที่ดำเนินงานด้านสหภาพฯ ต่อไป

อนึ่ง เมื่อได้เข้าเป็นสมาชิกสหภาพฯ แล้ว หน่วยประจำชาติไทยต้องชำระเงินค่าบำรุงให้แก่สหภาพฯ เป็นประจำทุกปี ในปัจจุบันหน่วยประจำชาติไทยชำระค่าบำรุงสำนักงานเลขาธิการกลางสหภาพฯ ปีละ ๓,๖๐๐ เหรียญสหรัฐ

หน่วยประจำชาติไทย

ตามข้อ ๗ ของข้อบังคับหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก พ.ศ. ๒๕๖๖ กำหนดว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาทุกคนเป็นสมาชิกหน่วย...” ดังนั้น ในกรณีที่รัฐสภาไทยซึ่งมีสองสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา จึงเป็นสมาชิกหน่วยประจำชาติไทยโดยตำแหน่ง

คณะกรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทย

การดำเนินการในรูปแบบของหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพสมาชิก รัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก บริหารงานโดยคณะกรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทยฯ จำนวน ๒๓ คน ซึ่งประกอบด้วยกรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทยโดยตำแหน่ง จำนวน ๙ คน และกรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทยที่มาจากการเลือกตั้ง จำนวน ๑๔ คน ดังนี้

กรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทยโดยตำแหน่ง จำนวน ๙ คน ได้แก่

- ๑) ประธานรัฐสภา เป็นประธานหน่วย
- ๒) ประธานวุฒิสภา เป็นรองประธานหน่วย
- ๓) รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง เป็นกรรมการบริหารหน่วย
- ๔) รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง เป็นกรรมการบริหารหน่วย
- ๕) รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง เป็นกรรมการบริหารหน่วย
- ๖) รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง เป็นกรรมการบริหารหน่วย
- ๗) ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการบริหารหน่วย
- ๘) ประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร เป็น กรรมการบริหารหน่วย
- ๙) ประธานกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา เป็นกรรมการบริหารหน่วย

กรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทยที่มาจากการรับรองโดยที่ประชุมหน่วย ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๑๔ คน ซึ่งมี วาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี นอกจากนี้ กรรมการบริหารเลือกตั้งกันเอง เพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการหน่วย เหนรัญญิก และผู้สอบบัญชี

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทำหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ บริหารของหน่วยฯ

สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก กับสถานการณ์ปัจจุบัน

การปฏิรูปองค์กร

แนวความคิดการปรับปรุงแบบการทำงานของสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ริเริ่มโดยประเทศสมาชิกก่อตั้ง ๔ ชาติ ได้แก่ ญี่ปุ่น ราชอาณาจักรไทย ไต้หวัน สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (ยกเว้น สาธารณรัฐเกาหลี) มีความเห็นร่วมกันที่จะผลักดันให้เกิดการประชุมสมัชชาใหญ่สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก วาระพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๐ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น โดยเป็นการหารือของประเทศสมาชิกเกี่ยวกับแนวทางฟื้นฟูสหภาพฯ ให้เป็นสถาบันความร่วมมือของสมาชิกรัฐสภาในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกอีกครั้งโดยการปฏิรูปองค์กรในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านค่าใช้จ่ายและด้านสวัสดิการ โดยเน้นผลงานที่เป็นรูปธรรมผ่านทาง การหารือเฉพาะเรื่อง และเน้นการนำข้อมติไปปฏิบัติในแต่ละประเทศสมาชิก ดังนี้

๑. ลดขั้นตอนการทำงานและค่าใช้จ่าย

๑.๑ ปรับปรุงการประชุมสหภาพฯ ให้มีความกระชับขึ้น โดยลดจำนวนวันประชุมเป็นการประชุมคณะมนตรีฯ ๑ วัน และการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ๑ วัน

๑.๒ เปลี่ยนที่ตั้งสำนักงานเลขาธิการกลางสหภาพฯ เพื่อลดค่าใช้จ่าย

๒. มุ่งเน้นผลงานที่เป็นรูปธรรม

๒.๑ การประชุมสมัชชาใหญ่ฯ เน้นการจำกัดจำนวนหัวข้อการประชุมซึ่งเป็นหัวข้อสำคัญที่นำไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมได้

๒.๒ กำหนดส่งร่างข้อมติภายใน ๑๕ วันก่อนวันประชุม

๒.๓ การเปิดเว็บไซต์ของสหภาพฯ เพื่อเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข้อมูล และการประสานงานภายในสหภาพฯ

๒.๔ การเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ประเทศญี่ปุ่นจะรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสหภาพฯ ทุก ๆ ๒ ปี

นอกจากนี้การประชุมสมัชชาใหญ่ฯ วาระพิเศษ ยังให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาระหว่างประเทศสมาชิก ซึ่งเป็นปัญหาที่ควรร่วมมือกันแก้ไข โดยสหภาพฯ จะเป็นองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทให้เกิดการแก้ไขที่เป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นที่มาของการรายงานสถานการณ์ภายในประเทศด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (Country Report)

เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลภายในประเทศสมาชิก ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือในระดับภูมิภาคที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

การส่งคณะผู้แทนรัฐสภาไทยเข้าร่วมการประชุมสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิกภายหลังการปฏิรูปองค์กร

๑. การประชุมคณะมนตรีสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๗๒ และการประชุมสมัชชาใหญ่สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๓๘ ระหว่างวันที่ ๒๙ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ ณ กรุงเมลเบิร์ก สาธารณรัฐปาเลา โดยมีหัวข้อในการประชุม คือ “สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา” เกิดขึ้นจากความร่วมมือและความตั้งใจจริงของประเทศสมาชิกที่ประสงค์จะเห็นองค์กรกลับมามีบทบาทเป็นองค์กรหลักของภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกอีกครั้งหนึ่ง

๒. การประชุมคณะมนตรีสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๗๓ และการประชุมสมัชชาใหญ่สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๓๙ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๑ ณ เมืองนารา ประเทศญี่ปุ่น โดยมีหัวข้อ “พลังงานทดแทน ภาวะโลกร้อน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์” เป็นหัวข้อในการประชุม

๓. การประชุมคณะมนตรีสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๗๔ และการประชุมสมัชชาใหญ่สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๔๐ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๒ ณ ไทเป ไต้หวัน โดยมีหัวข้อหลักในการประชุม คือ ความมั่นคงของมนุษย์ (ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคงด้านอาหาร ความมั่นคงด้านสุขภาพและความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม)

๔. การประชุมคณะมนตรีสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๗๕ และการประชุมสมัชชาใหญ่สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๔๑ ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๓ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น โดยมีหัวข้อการประชุม คือ “การพัฒนาและสิ่งแวดล้อม”

๕. การประชุมคณะมนตรีสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๗๖ และการประชุมสมัชชาใหญ่สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๔๒ ระหว่างวันที่ ๔ - ๑๑ กันยายน ๒๕๕๔ ณ กรุงปาลีกีร์ เกาะปอนเปย์ สหพันธรัฐไมโครนีเซีย โดยมีหัวข้อการประชุม คือ “ความท้าทายใหม่ บทบาทใหม่”

๖. การประชุมคณะมนตรีสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๗๗ และการประชุมสมัชชาใหญ่สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๔๓ ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น โดยมีหัวข้อการประชุม คือ “ความพยายามในการเสริมสร้างพันธะระหว่างสมาชิกประเทศหมู่เกาะเอเชียและแปซิฟิก”

๗. การประชุมคณะมนตรีสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๘๒ และการประชุมสมัชชาใหญ่สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๔๘ ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑ ณ สาธารณรัฐนาอูรู โดยมีหัวข้อการประชุม คือ “การเสริมสร้างความร่วมมือของผู้มีส่วนได้เสียและการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก : การป้องกัน การบรรเทาภัยพิบัติ พลังงานหมุนเวียน สันติภาพ และความรุ่งเรือง”

๘. การประชุมคณะมนตรีสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๘๔ และการประชุมสมัชชาใหม่สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๕๐ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างวันที่ ๒ - ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น โดยมีหัวข้อการประชุม คือ “การพิชิตโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยการดำเนินการป้องกันและการฟื้นฟูกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม”

๙. การประชุมคณะมนตรีสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๘๕ และการประชุมสมัชชาใหม่สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๕๑ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๕ ณ กรุงตาราวา สาธารณรัฐคิริบาส โดยมีหัวข้อการประชุม คือ “การสร้างสังคมที่มีความสามารถในการฟื้นตัวและยั่งยืนผ่านความมั่นคง สันติภาพ และความเจริญรุ่งเรือง”

อนึ่ง รัฐสภาไทยคงส่งคณะผู้แทนเข้าร่วมการประชุมสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก จำนวน ๕ ครั้ง ได้แก่ (๑) การประชุมคณะมนตรีฯ ครั้งที่ ๗๘ และการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ครั้งที่ ๔๔ ระหว่างวันที่ ๔ - ๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ ณ ได้หวัน (๒) การประชุมคณะมนตรีฯ ครั้งที่ ๗๙ และการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ครั้งที่ ๔๕ ระหว่างวันที่ ๔ - ๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ สาธารณรัฐหมู่เกาะมาร์แชลล์ (๓) การประชุมคณะมนตรีฯ ครั้งที่ ๘๐ และการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ครั้งที่ ๔๖ ระหว่างวันที่ ๓ - ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ สาธารณรัฐปาเลา (๔) การประชุมคณะมนตรีฯ ครั้งที่ ๘๑ และ

การประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ครั้งที่ ๔๗ ระหว่างวันที่ ๑๗-๒๑ กันยายน ๒๕๖๐ ณ ประเทศญี่ปุ่น และ (๕) การประชุมคณะมนตรีฯ ครั้งที่ ๘๓ และการประชุมสมัชชาใหญ่ฯ ครั้งที่ ๔๙ ระหว่างวันที่ ๕ - ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ไต้หวัน

บทบาทของไทยในสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก

ประเทศสมาชิกสหภาพฯ รวมถึงประเทศไทยเล็งเห็นถึงความสำคัญของสหภาพฯ ที่จะเป็นองค์กรเพื่อความร่วมมือด้านต่าง ๆ ของรัฐสภาต่อไปและสหภาพฯ ยังเป็นอีกเวทีหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ประเทศไทยได้แสดงบทบาทในกรอบความร่วมมือของรัฐสภาระหว่างประเทศ และเป็นอีกช่องทางหนึ่งให้ประชาคมโลกเข้าใจถึงสถานการณ์ภายในประเทศไทย รวมทั้งบรรยากาศที่เอื้อต่อการลงทุนและการติดต่อการค้าระหว่างประเทศ

ขณะนี้สถานการณ์ขององค์กรต้องการการมีส่วนร่วมของประเทศสมาชิกเป็นสำคัญที่จะสนับสนุนองค์กรให้เจริญก้าวหน้าและมีผลงานที่เป็นรูปธรรม บทบาทของประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศสมาชิกแรกตั้งสามารถที่จะแสดงจุดยืนและท่าทีที่ชัดเจนในการมีบทบาทนำในองค์กร ทั้งการพัฒนารูปแบบการทำงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และการเป็นตัวกลางประสานงานส่งผ่านข้อมูลข่าวสารให้แก่ประเทศสมาชิก หรือการดำเนินนโยบายเชิงรุกเพื่อกระตุ้นให้ประเทศสมาชิกให้ความสำคัญและสนใจในการมีส่วนร่วมกับการทำงานของสหภาพฯ และยังเป็นโอกาสอันดีที่ประเทศไทยจะแสดงให้เห็นถึงศักยภาพการทำงานของรัฐสภาไทยให้เป็นที่ยอมรับในเวทีความร่วมมือระดับนานาชาติอีกด้วย

ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มงานสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๖๓๑

สมัชชารัฐสภาอาเซียน
(ASEAN Inter - Parliamentary
Assembly – AIPA)

สมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter - Parliamentary Assembly)

ภูมิหลัง

สมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter-Parliamentary Assembly : AIPA) แต่เดิมใช้ชื่อว่าองค์การรัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter-Parliamentary Organization : AIPO) เริ่มก่อตั้งอย่างเป็นทางการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐ โดยการริเริ่มของรัฐสภาอินโดนีเซียในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือของรัฐสภาแห่งชาติในอาเซียนให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น เนื่องจากขณะนั้นความร่วมมือของอาเซียนมีอยู่ทุกกรอบแล้ว แต่ยังขาดความร่วมมือในกรอบของระดับรัฐสภา โดยแนวความคิดของรัฐสภาอินโดนีเซียได้รับความสนใจจากประเทศสมาชิกอาเซียนอีก ๔ ประเทศ คือ มาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ และราชอาณาจักรไทย ซึ่งต่างเห็นพ้องต้องกันถึงประโยชน์ของการสร้างความร่วมมือให้ใกล้ชิดในระหว่างรัฐสภาของกลุ่มประเทศอาเซียน จึงได้มีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือการจัดตั้งองค์การรัฐสภาอาเซียนขึ้นถึง ๓ ครั้ง และในครั้งที่ ๓ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้ลงนามเห็นชอบในธรรมนูญขององค์การรัฐสภาอาเซียนเพื่อจัดตั้งองค์การรัฐสภาอาเซียนอย่างเป็นทางการ นับแต่นั้นมา

ต่อมา ที่ประชุมสมัชชาใหญ่องค์การรัฐสภาอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ ณ เมืองเซบู สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ได้ประกาศใช้ธรรมนูญขององค์กรฉบับใหม่ โดยได้เปลี่ยนชื่อจากองค์การรัฐสภาอาเซียน มาเป็นสมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter-Parliamentary Assembly : AIPA) เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กร บูรณาการการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติให้เป็นรูปธรรม ยกกระดับความร่วมมือระหว่างรัฐสภาในประเทศสมาชิกอาเซียนให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ตลอดจนปรับปรุงโครงสร้างการทำงานขององค์กร เพิ่มช่องทางการทำงานร่วมกันกับอาเซียน โดยการแลกเปลี่ยนการเข้าร่วมประชุมระหว่างประธาน AIPA และประธานคณะกรรมการประจำอาเซียน รวมทั้งให้อำนาจที่ประชุมสมัชชาใหญ่ในการริเริ่มการจัดทำกฎหมายในประเด็นที่ประเทศสมาชิกให้ความสนใจร่วมกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)

สมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter - Parliamentary Assembly : AIPA)

ปัจจุบันสมาชิกของสมัชชารัฐสภาอาเซียน ประกอบด้วยรัฐสภาแห่งชาติของประเทศจากสมาชิกอาเซียน จำนวน ๑๐ ประเทศ ได้แก่

- ๑) บรูไนดารุสซาลาม
- ๒) ราชอาณาจักรกัมพูชา
- ๓) สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
- ๔) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- ๕) มาเลเซีย
- ๖) สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
- ๗) สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
- ๘) สาธารณรัฐสิงคโปร์
- ๙) ราชอาณาจักรไทย
- ๑๐) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

โครงสร้างของสมัชชารัฐสภาอาเซียน

๑. **สมัชชาใหญ่ (General Assembly)** สมัชชาใหญ่เป็นองค์กรสูงสุดของสมัชชารัฐสภาอาเซียน ทั้งในด้านการบริหารและด้านนโยบาย ที่ประชุมสมัชชาใหญ่ของสมัชชารัฐสภาอาเซียน ประกอบด้วย สมาชิกรัฐสภาจากประเทศสมาชิก AIPA จำนวนประเทศละไม่เกิน ๑๕ คน โดยมีประธานรัฐสภาหรือผู้ที่ประธานรัฐสภามอบหมายเป็นหัวหน้าคณะ

สมัชชารัฐสภาอาเซียนจัดประชุมสมัชชาใหญ่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อกำหนดนโยบายของ AIPA เพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่ออาเซียน และเพื่อเสนอแนะมาตรการด้านรัฐสภาและมาตรการด้านนิติบัญญัติในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในอาเซียน ทั้งนี้ ประเทศเจ้าภาพการประชุมสมัชชาใหญ่จะหมุนเวียนไปตามลำดับอักษรชื่อประเทศสมาชิก AIPA

๒. **ประธานสมัชชารัฐสภาอาเซียน (President of AIPA)** ประธานรัฐสภาของประเทศที่เป็นเจ้าภาพการประชุมสมัชชาใหญ่ในปีนั้นจะดำรงตำแหน่งประธานสมัชชารัฐสภาอาเซียน ซึ่งประธาน AIPA มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๑ ปี นับตั้งแต่

การสิ้นสุดการประชุมสมัชชาใหญ่ในปีหนึ่งจนถึงการสิ้นสุดการประชุมสมัชชาใหญ่ของปีถัดไป นอกจากนี้ ประธาน AIPA ยังดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริหารของ AIPA มีอำนาจเรียกประชุมคณะกรรมการบริหารเมื่อเห็นสมควร และในฐานะตัวแทนขององค์กร ประธาน AIPA ทำหน้าที่ประสานงานกับรัฐสภาในกลุ่มอาเซียนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรนิติบัญญัติ และสร้างเสริมบทบาทของสถาบันนิติบัญญัติในกิจการของอาเซียน

๓. คณะกรรมการบริหาร (The Executive Committee) คณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย ประธานสมัชชารัฐสภาอาเซียนเป็นประธานคณะกรรมการและสมาชิกรัฐสภาจากประเทศสมาชิกไม่เกินประเทศละ ๓ คน โดยหนึ่งในสามคนจะต้องเป็นประธานรัฐสภาหรือผู้แทน คณะกรรมการบริหารมีวาระ ๑ ปี เช่นเดียวกับวาระการดำรงตำแหน่งของประธาน AIPA

หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารของสมัชชารัฐสภาอาเซียน มีดังนี้

๑) พิจารณาและมอบสถานะสมาชิกภาพ การมีส่วนร่วมของประเทศผู้สังเกตการณ์และแขกรับเชิญในการเข้าร่วมการประชุมใหญ่

๒) พัฒนาความคิดริเริ่มใหม่ ๆ เพื่อดำเนินกิจกรรมของสมัชชารัฐสภาอาเซียน

๓) ติดตามการดำเนินการตามข้อมติที่ได้รับการรับรองจากที่ประชุมใหญ่

๔) จัดทำระเบียบวาระการประชุมและกำหนดการประชุมตามที่รัฐสภาประเทศสมาชิกเสนอเพื่อให้ที่ประชุมใหญ่ให้ความเห็นชอบ

๕) เสนอให้มีการตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการการศึกษาและคณะกรรมการวิสามัญหรือคณะอนุกรรมการเมื่อมีความจำเป็น

๖) กำหนดข้อบังคับการประชุม

๗) พิจารณารายงานประจำปีของเลขาธิการสมัชชารัฐสภาอาเซียนเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสมัชชารัฐสภาอาเซียน

๘) พิจารณารายงานของเลขาธิการสมัชชารัฐสภาอาเซียน เกี่ยวกับหน้าที่และการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาอาเซียน และ

๙) ดำเนินการด้านอื่นตามที่ระบุไว้ในธรรมนูญหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นที่อาจได้รับมอบหมายจากประธานสมัชชารัฐสภาอาเซียน และที่ประชุมใหญ่

๔. คณะกรรมาธิการสามัญ (The Standing Committee) คณะกรรมาธิการการศึกษา (The Study Committee) และคณะกรรมาธิการวิสามัญ (The Ad - Hoc Committee) ในการประชุมสมัชชาใหญ่ที่จัดขึ้นแต่ละปีจะมีการประชุม คณะกรรมาธิการสามัญด้านต่าง ๆ เพื่ออภิปรายเรื่องข้อเสนอก่อนเสนอให้สมัชชาใหญ่ให้ความเห็นชอบ นอกจากนี้ ที่ประชุมสมัชชาใหญ่อาจตั้งคณะกรรมาธิการศึกษา และคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นมาเป็นการเฉพาะคราว เพื่อทำหน้าที่เป็นการเฉพาะ โดยศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งในด้านนิติบัญญัติ การพัฒนาประเทศ และความร่วมมือของประเทศสมาชิกรัฐสภาอาเซียนเป็นการเฉพาะ คณะกรรมาธิการทั้งสองประเภทนี้จะหมดวาระเมื่อทำหน้าที่เสร็จสิ้น

๕. สำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาอาเซียน (The AIPA Secretariat) สำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาอาเซียนเป็นหน่วยงานจัดการบริหารของสมัชชา-รัฐสภาอาเซียน ตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย มีเลขาธิการสมัชชารัฐสภาอาเซียนเป็นหัวหน้า ได้รับการแต่งตั้งโดยประธาน AIPA โดยความเห็นชอบของที่ประชุมสมัชชาใหญ่ เลขาธิการ AIPA ได้รับความศรัทธาตามระบบหมุนเวียน หากประเทศสมาชิกที่ถึงคราวเสนอชื่อเลขาธิการไม่สามารถสรรหาผู้เข้ารับตำแหน่งได้ให้ประเทศสมาชิกลำดับถัดไปเสนอชื่อแทน ทั้งนี้ เลขาธิการ AIPA มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี

ตามธรรมนูญ AIPA เลขาธิการ AIPA มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ๑) รับผิดชอบต่อประธานสมัชชารัฐสภาอาเซียน
- ๒) กำกับดูแลสำนักงานเลขาธิการและรับผิดชอบภาระงานทั้งหมดของสำนักงานรวมถึงภารกิจตามที่ได้รับจากที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการบริหารและคณะกรรมาธิการด้านต่าง ๆ
- ๓) ช่วยเหลือประธานสมัชชารัฐสภาอาเซียน ในการบริหารจัดการงานของคณะกรรมการบริหารและการประชุมใหญ่
- ๔) แจ้งเวียนข้อมติและการตัดสินใจต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากที่ประชุมใหญ่ไปยังรัฐสภาประเทศสมาชิกเพื่อรับทราบหรือดำเนินการต่อไป
- ๕) เป็นตัวแทนของสมัชชารัฐสภาอาเซียนในฐานะผู้สังเกตการณ์ในการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศ

๖) ทำหน้าที่เป็นช่องทางการสื่อสารอย่างเป็นทางการระหว่าง สมัชชารัฐสภาอาเซียนและอาเซียน องค์กรระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค รวมถึงรัฐบาลและรัฐสภาอื่น ๆ

๗) จัดทำประมาณการงบประมาณประจำปีของสำนักงานเลขาธิการ จัดทำรายงานประจำปี รวมทั้งรายงานการเงิน และนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่เพื่อให้ ความเห็นชอบโดยผ่านคณะกรรมการบริหาร

๘) บริหารจัดการเงินของสมัชชารัฐสภาอาเซียน และรับผิดชอบการใช้เงินงบประมาณต่าง ๆ ตามที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่

๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากประธานสมัชชา รัฐสภาอาเซียน คณะกรรมการบริหารและที่ประชุมใหญ่

๑๐) แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาอาเซียน

๑๑) รักษามาตรฐานสูงสุดด้านความซื่อสัตย์ ประสิทธิภาพและความสามารถในการปฏิบัติงาน และ

๑๒) ไม่แสวงหาหรือรับการชี้้นำจากรัฐบาลหรือองค์กรภายนอกใด ๆ

รัฐสภาประเทศสมาชิกสมัชชารัฐสภาอาเซียนจะต้องชำระค่าบำรุง รายปีให้แก่สำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาอาเซียนเพื่อใช้ในการบริหาร สำนักงานฯ เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ

สถานที่ติดต่อของสำนักงานเลขาธิการ AIPA ประจำกรุงจาการ์ตา

AIPA Secretariat

ASEAN Secretariat,

Heritage Building, 5th Floor

Jl. Sisingamangaraja No. 70A

Jakarta 12110

Republic of Indonesia

Phone : (62 – 21) 27099107

E-mail : aipa@aipasecretariat.org

URL : www.aipasecretariat.org

การประชุมในกรอบสมัชชารัฐสภาอาเซียน

๑. การประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียน (General Assembly)

สมัชชารัฐสภาอาเซียนจัดประชุมสมัชชาใหญ่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อกำหนดนโยบายของ AIPA พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่ออาเซียน และเสนอแนะมาตรการด้านรัฐสภาและมาตรการด้านนิติบัญญัติในการพัฒนาอาเซียน และแก้ไขปัญหาในอาเซียน

การประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียนจะประกอบไปด้วยผู้แทนจากรัฐสภาประเทศสมาชิก ประเทศละไม่เกิน ๑๕ คน โดยมีประธานรัฐสภาหรือบุคคลที่ประธานรัฐสภามอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะ ตามธรรมเนียมสมัชชารัฐสภาอาเซียน กำหนดให้จัดการประชุมปีละหนึ่งครั้ง และในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามนี้ได้ให้ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการบริหาร ซึ่งสถานที่ในการจัดการประชุมสมัชชาใหญ่นั้น ประเทศสมาชิกจะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพตามลำดับอักษร หากในกรณีที่ประเทศเจ้าภาพไม่สามารถจัดการประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียนได้ ให้คณะกรรมการบริหารเป็นผู้ตัดสินว่าจะใช้สถานที่ใดเป็นที่จัดการประชุม

ที่ประชุมสามารถริเริ่มเสนอแนะนโยบาย ตลอดจนผลักดันให้เกิดการจัดทำข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องผลประโยชน์ร่วมกันภายในอาเซียน เพื่อเสนอให้ฝ่ายบริหารพิจารณา ข้อมติที่ได้รับการรับรองจากที่ประชุมจะถูกส่งผ่านไปยังหน่วยประจำชาติเพื่อดำเนินการแจ้งให้รัฐบาลและรัฐสภาแห่งชาติรับทราบและปฏิบัติตามข้อมตินั้น ๆ ต่อไป

คณะกรรมการบริหารสามารถติดตามความคืบหน้าของการเจรจาที่เกิดขึ้นในที่ประชุมฯ ตามที่ระบุไว้ในวาระการประชุมได้ ทั้งนี้ หากที่ประชุมฯ พิจารณาแล้วเห็นสมควรพิจารณาต่อเนืองก็สามารถที่จะนำประเด็นนั้นมาหารือกันต่อไปได้

ที่ประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียน จะใช้หลักฉันทามติ ในการพิจารณาประเด็นปัญหาต่าง ๆ ประเด็นที่ไม่ได้รับความเห็นชอบตามหลักฉันทามติถือว่าตกไป

คณะผู้แทนในการประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียน ประกอบด้วย

๑. ผู้แทนรัฐสภาประเทศสมาชิก AIPA ๑๐ ประเทศ ประเทศละ ๑๕ คน
๒. ผู้แทนรัฐสภาประเทศผู้สังเกตการณ์ของ AIPA ๑๙ ประเทศ และ ๑ องค์การ คือ เครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐอาเซอร์ไบจาน สาธารณรัฐเบลารุส แคนาดา

สาธารณรัฐประชาชนจีน จอร์เจีย สาธารณรัฐอินเดีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี ราชอาณาจักรมอริอ็อกโก เนปาล นิวซีแลนด์ ราชอาณาจักรนอร์เวย์ สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน รัฐเอกราชปาปัวนิวกินี สหพันธรัฐรัสเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต ยูเครน สหรัฐอเมริกา และสภายุโรป ประเทศละ ๒ คน

๒. การประชุมคณะกรรมการบริหาร (Executive Committee)

การประชุมคณะกรรมการบริหารฯ ประกอบด้วย ประธานสมัชชารัฐสภาอาเซียนเป็นประธานคณะกรรมการ และสมาชิกรัฐสภาจากประเทศสมาชิก ไม่เกิน ประเทศละ ๓ คน โดยหนึ่งในสามคนจะต้องเป็นประธานรัฐสภาหรือผู้แทนคณะกรรมการบริหารมีวาระ ๑ ปี เช่นเดียวกับวาระการดำรงตำแหน่งของประธาน AIPA ตามธรรมนูญ AIPA ระบุไว้ว่า การประชุมคณะกรรมการบริหารจะต้องมีขึ้นก่อนการประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียนอย่างน้อย ๓ เดือน แต่ตามธรรมเนียมปฏิบัติที่ผ่านมา การประชุมคณะกรรมการบริหารมักจะจัดขึ้นในวันแรกของการประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียน

๓. การหารือระหว่างผู้นำอาเซียนและคณะผู้แทนสมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN – AIPA Leaders' Interface Meeting) ในห้วงการประชุมสุดยอดอาเซียน

การหารือระหว่างผู้นำอาเซียนและคณะผู้แทนสมัชชารัฐสภาอาเซียนในห้วงการประชุมสุดยอดอาเซียนเป็นกรอบความร่วมมือระหว่างสมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter-Parliamentary Assembly : AIPA) และสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations : ASEAN) ในความพยายามที่จะสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและปรึกษาหารือในกิจการรอบด้านของภูมิภาค

กรอบความร่วมมือดังกล่าว เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะยกระดับการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติของอาเซียนในทุกระดับและมุ่งมั่นที่จะขยายกรอบความร่วมมือและการรวมตัวกันในภูมิภาคให้รอบด้านมากยิ่งขึ้น ภายใต้หลักการสำคัญ ได้แก่

๑) ธรรมนูญ AIPA ข้อ ๑๘ ว่าด้วยความสัมพันธ์กับอาเซียน ซึ่งใจความสำคัญระบุถึงการสร้างกรอบความร่วมมือ การปฏิสัมพันธ์ และการปรึกษาหารือกับอาเซียน เพื่อสร้างความต่อเนื่องในการดำเนินงานระหว่าง ๒ องค์กร

๒) ข้อมติการประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ (กันยายน ๒๕๔๙) ว่าด้วยแนวทางการสร้างการพบปะกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างผู้นำของทั้ง ๒ องค์กร ในการประชุมสุดยอดอาเซียนและการประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียน

๓) กฎบัตรอาเซียน ในภาคผนวก ๒ หมวดองค์ภาวะที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน ซึ่งระบุให้ AIPA เป็นองค์กรเดียวที่เป็นหุ้นส่วนสำคัญในระดับรัฐสภา

กล่าวคือ บริบทที่ทั้ง ๒ องค์กรอยู่ในช่วงเวลาของการปรับเปลี่ยนรูปแบบและการทำงานขององค์กร โดยอาเซียนยกระดับตนเองให้เป็นองค์กรที่มีรูปแบบและกฎระเบียบแบบแผนมากยิ่งขึ้น มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและมีกฎบัตรอาเซียนเป็นหัวใจหลักของการดำเนินงาน เพื่อมุ่งไปสู่การสร้างประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ในขณะที่ AIPA สร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กร โดยการบูรณาการการทำงานฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อกระชับความร่วมมือระหว่างรัฐสภาให้มีความใกล้ชิดยิ่งขึ้น และเพิ่มช่องทางการทำงานร่วมกับอาเซียนในการติดตามการทำงานควบคู่กันระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารได้อย่างทันเหตุการณ์ และเพื่อวางกรอบการทำงานร่วมกันระหว่าง AIPA และอาเซียนภายใต้กฎบัตรอาเซียนและธรรมนูญ AIPA เพื่อขับเคลื่อนความร่วมมือภายในภูมิภาคเพื่อก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียนที่มี “ประชาชนอาเซียน” เป็นศูนย์กลางและการเตรียมพร้อมที่จะรองรับการพัฒนาและการขยายตัวของภูมิภาคในอนาคต

๔. การประชุม AIPA Caucus

AIPA Caucus เป็นการประชุมในกรอบของสมัชชารัฐสภาอาเซียน (AIPA) เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการร่วมกันทำใ้มาตรการ ระเบียบข้อบังคับหรือข้อกำหนดทางกฎหมายของประเทศสมาชิกเป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อนำไปสู่การสร้างสอดคล้องทางกฎหมายของประเทศสมาชิก AIPA และยกระดับการทำงานร่วมกันระหว่าง AIPA กับ ASEAN

การประชุม AIPA Caucus ถือเป็นกลไกของ AIPA ในการหาแนวทางการจัดทำกฎหมายร่วมกันภายในกลุ่มประเทศสมาชิก ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการ AIPA จะทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานและหยิบยกประเด็นปัญหาที่มีความเร่งด่วนขึ้นมาเป็นหัวข้อการประชุม นอกจากนี้ AIPA Caucus ยังสนับสนุนความร่วมมือระหว่าง

AIPA กับ ASEAN โดยเฉพาะทางฝ่าย ASEAN Mutual Legal Agreements และ การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีในการแก้ไขปัญหาด้วย

องค์ประกอบของผู้เข้าร่วมการประชุม คือ ผู้แทนรัฐสมาชิก AIPA ประเทศละไม่เกิน ๓ คน ผู้แทนจากประเทศผู้สังเกตการณ์ ประเทศละไม่เกิน ๑ คน เลขานุการ AIPA และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเลขานุการหน่วยประจำชาติ ประเทศละ ๑ คน

ตามที่ระบุไว้ในบันทึกข้อตกลงของ AIPA Caucus (Terms of Reference of the AIPA CAUCUS) ประธาน AIPA Caucus จะเป็นผู้แต่งตั้งรองประธานการประชุม (Deputy Chairperson) ทั้งนี้ การประชุม AIPA Caucus สามารถจัดขึ้นได้ตาม ความเหมาะสมโดยคำริของประธาน AIPA โดยหารือร่วมกับประธาน AIPA Caucus ซึ่งการดำรงตำแหน่งเจ้าภาพจัดการประชุมนั้น ประเทศสมาชิก AIPA จะเวียนกัน เป็นเจ้าภาพตามลำดับตัวอักษร เจ้าภาพการประชุมจะเป็นผู้กำหนดวัน เวลาและ สถานที่จัดการประชุม

๕. การประชุมคณะมนตรีที่ปรึกษาของสมัชชารัฐสภาอาเซียนว่าด้วยยาเสพติด อันตราย (The Meeting of the AIPA Advisory Council on Dangerous Drugs : AIPACODD)

AIPACODD เป็นกรอบการประชุมหนึ่งของ AIPA อันมีจุดประสงค์เพื่อ เสริมสร้างความร่วมมือของฝ่ายนิติบัญญัติในการปราบปรามภัยคุกคามจากยาเสพติด ภายในภูมิภาค กรอบการประชุมนี้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ภายใต้ชื่อ การประชุมคณะกรรมการศึกษาข้อเท็จจริงของ AIPA ว่าด้วยการปราบปรามภัยคุกคาม จากยาเสพติด (AIPA Fact-Finding Committee to Combat the Drug Menace หรือ AIFOCOM) กระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ประชุมใหญ่ AIPA ครั้งที่ ๓๘ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ได้เห็นชอบให้ยกระดับการทำงานด้านการปราบปรามยาเสพติดและเปลี่ยนชื่อกรอบการประชุมนี้จาก AIFOCOM เป็น AIPACODD

การประชุม AIPACODD จัดขึ้นปีละ ๑ ครั้ง โดยรัฐสมาชิก AIPA ที่เป็น เจ้าภาพจัดการประชุมใหญ่ AIPA ในปีนั้น ๆ จะต้องรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม AIPACODD ด้วย

วัตถุประสงค์ของการประชุม

๑. แลกเปลี่ยนข้อมูลและความเข้าใจในหมู่ประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อแก้ไขปัญหาการเสพติดและการค้ายาเสพติด
๒. ปรับใช้และบังคับใช้กฎหมายในประเทศอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านยาเสพติดให้สอดคล้องกัน
๓. สนับสนุนการทำงานของรัฐบาลด้วยการออกกฎหมาย นโยบายและโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาเสพติด
๔. ดูแลและติดตามภารกิจที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมาย นโยบายและโครงการต่างๆ เพื่อขจัดยาเสพติดในหมู่ประเทศสมาชิก
๕. เป็นเวทีที่ใช้ปรึกษาหารือ และประสานความร่วมมือจากองค์กรนานาชาติ
๖. ทำหน้าที่เป็นตัวประสานระหว่างรัฐบาลและองค์กรเอกชนในการต่อสู้กับยาเสพติด

ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภาไทยกับสมัชชารัฐสภาอาเซียน

รัฐสภาไทยได้จัดตั้งหน่วยประจำชาติไทยในสมัชชารัฐสภาอาเซียนขึ้น ประกอบด้วยสมาชิกรัฐสภาทุกคนซึ่งเป็นสมาชิกโดยตำแหน่ง และหน่วยประจำชาติไทยจะจัดตั้งคณะกรรมการบริหารหน่วยขึ้น เพื่อทำหน้าที่บริหารกิจการของหน่วย

ตามข้อบังคับหน่วยประจำชาติไทยฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ คณะกรรมการบริหารหน่วยฯ ประกอบด้วย กรรมการบริหารหน่วยโดยตำแหน่งจำนวน ๙ คน ได้แก่ ประธานรัฐสภาเป็นประธานหน่วย รองประธานรัฐสภาเป็นรองประธานหน่วย รองประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร และประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา และมีสมาชิกรัฐสภาที่ได้มาจากการรับรองโดยที่ประชุมหน่วยอิกรวม ๑๔ คน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี

สำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรนั้น รัฐสภาไทยได้ส่งคณะผู้แทนเข้าร่วมประชุมสมัชชาใหญ่ทุกครั้ง และเคยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัชชาใหญ่มาแล้ว ๗ ครั้ง คือ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๓๔ พ.ศ. ๒๕๓๙ พ.ศ. ๒๕๔๔

พ.ศ. ๒๕๕๒ และ พ.ศ. ๒๕๖๒ นอกจากนั้น ยังได้ส่งตัวแทนร่วมในคณะผู้แทนสันถวไมตรี เพื่อเดินทางไปเยือนรัฐสภาประเทศต่าง ๆ ด้วย

ความร่วมมือระหว่างสมาชิกรัฐสภาอาเซียนกับอาเซียน

ธรรมนูญของ AIPA กำหนดให้สมาชิกรัฐสภาอาเซียนแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความคิดเห็น และปรึกษาหารือกับอาเซียน เพื่อให้รัฐบาลและรัฐสภากลุ่มประเทศอาเซียน รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาเซียนให้ความร่วมมือและทำงานได้อย่าง สอดคล้องกันมากขึ้น และเพื่อยกระดับความสัมพันธ์กับหน่วยงานของอาเซียน

ประธาน AIPA และเลขาธิการ AIPA ในฐานะตัวแทนของ AIPA จึงต้อง ดำเนินความสัมพันธ์และกระทำการต่าง ๆ กับอาเซียนตามแนวนโยบายของที่ประชุม สมัชชาใหญ่

ความสัมพันธ์ของสมาชิกรัฐสภาอาเซียนกับรัฐสภาประเทศผู้สังเกตการณ์

ประเทศสมาชิกสมาชิกรัฐสภาอาเซียน เห็นพ้องต้องกันว่าควรมีการเจรจา หารือกับรัฐสภาประเทศผู้สังเกตการณ์ AIPA ในการประชุมใหญ่สมัชชาอาเซียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การค้า การลงทุน การพัฒนาที่ยั่งยืน และความร่วมมือด้านต่าง ๆ เช่น เทคโนโลยี เป็นต้น เพื่อสร้าง ความสัมพันธ์กับองค์กรนิติบัญญัติภายนอกอาเซียน การประชุมระหว่างสมาชิกรัฐสภาอาเซียนกับรัฐสภาประเทศผู้สังเกตการณ์ ของ AIPA ได้เริ่มเป็น ครั้งแรกในการประชุมใหญ่องค์การรัฐสภาอาเซียน (AIPO) ครั้งที่ ๒ ซึ่งประเทศไทย เป็นเจ้าภาพในปี ๒๕๒๒

ปัจจุบันรัฐสภาประเทศผู้สังเกตการณ์ของ AIPA มีทั้งหมด ๑๙ ประเทศ และ ๑ องค์กร เรียงลำดับตามอักษรภาษาอังกฤษ ดังนี้ (๑) เครือรัฐออสเตรเลีย ได้รับสถานะ เมื่อปี ๒๕๒๓ (๒) สาธารณรัฐอาเซอร์ไบจาน ได้รับสถานะเมื่อปี ๒๕๖๕ (๓) สาธารณรัฐ เบลารุส ได้รับสถานะเมื่อปี ๒๕๕๔ (๔) แคนาดา ได้รับสถานะเมื่อปี ๒๕๒๖ (๕) สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้รับสถานะเมื่อปี ๒๕๓๔ (๖) สภายุโรป ได้รับสถานะ เมื่อปี ๒๕๒๓ (๗) จอร์เจีย ได้รับสถานะเมื่อปี ๒๕๖๕ (๘) สาธารณรัฐอินเดีย ได้รับ สถานะเมื่อปี ๒๕๕๓ (๙) ญี่ปุ่น ได้รับสถานะเมื่อปี ๒๕๒๓ (๑๐) สาธารณรัฐเกาหลี

ได้รับสถานะเมื่อปี ๒๕๒๓ (๑๑) ราชอาณาจักรโมร็อกโกได้รับสถานะเมื่อปี ๒๕๖๓ (๑๒) เนปาล ได้รับสถานะเมื่อปี ๒๕๖๕ (๑๓) นิวซีแลนด์ ได้รับสถานะเมื่อปี ๒๕๓๔ (๑๔) ราชอาณาจักรนอร์เวย์ ได้รับสถานะเมื่อปี ๒๕๖๓ และ (๑๕) สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน ได้รับสถานะเมื่อปี ๒๕๖๔ (๑๖) รัฐเอกราชปาปัวนิวกินี ได้รับสถานะเมื่อปี ๒๕๓๓ (๑๗) สหพันธรัฐรัสเซีย ได้รับสถานะเมื่อปี ๒๕๓๔ (๑๘) สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต ได้รับสถานะเมื่อปี ๒๕๕๖ (๑๙) ยูเครน ได้รับสถานะเมื่อปี ๒๕๖๔ (๒๐) สหรัฐอเมริกา ได้รับสถานะเมื่อปี ๒๕๖๕

พัฒนาการและย่างก้าวต่อไปของสมัชชารัฐสภาอาเซียน

ย่างก้าวต่อไปของสมัชชารัฐสภาอาเซียน คือการก้าวเดินไปข้างหน้าในฐานะหุ้นส่วนที่สำคัญของอาเซียน ในการสนับสนุนการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนตามวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ และการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ การแลกเปลี่ยนการประชุมระหว่างผู้นำ AIPA และผู้นำอาเซียนถือเป็นย่างก้าวที่สำคัญในการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ และในอนาคต AIPA และอาเซียนจะพยายามเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างกันในทุก ๆ ระดับ

ในฐานะขององค์กรด้านนิติบัญญัติ AIPA จะมุ่งมั่นในการสร้างความสอดคล้องทางกฎหมายในประเทศสมาชิก และกระตุ้นให้ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติของประเทศสมาชิกร่วมกันนำข้อมติจากการประชุมสมัชชาใหญ่ไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมให้มากยิ่งขึ้น และจะพยายามลดความเหลื่อมล้ำของประเทศสมาชิกในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ประเทศสมาชิกทุกประเทศก้าวเดินไปข้างหน้าพร้อม ๆ กัน ซึ่งเป็นหนทางที่สำคัญในการสร้างความมั่นคงและมั่งคั่งในภูมิภาคอย่างยั่งยืนต่อไป

ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มงานสมัชชารัฐสภาอาเซียน

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๖๒๑

**การประชุมรัฐสภาภาคพื้นเอเชียและ
แปซิฟิก**

**(Asia Pacific Parliamentary
Forum - APPF)**

สถานะ ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ภูมิหลังและโครงสร้างการประชุมประจำปีรัฐสภาภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก (Asia Pacific Parliamentary Forum – APPF)

ภูมิหลัง

การประชุมรัฐสภาภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก (Asia Pacific Parliamentary Forum – APPF) เป็นองค์การการประชุมของสมาชิกรัฐสภาในภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยการริเริ่มของนายยาซูฮิโร นากาโซเน่ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและอดีตนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ร่วมกับสมาชิกรัฐสภาของประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกจำนวนหนึ่งรวมทั้งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ให้สมาชิกรัฐสภาได้หารือร่วมกันในประเด็นปัญหาต่าง ๆ ของภูมิภาคในยุคหลังสงครามเย็น และที่เป็นผลจากการเติบโตและการรวมตัวทางเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกภูมิภาค ตลอดจนส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพของพลเมือง และสันติภาพภายในภูมิภาค

ในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ประเทศผู้ร่วมก่อตั้ง APPF ได้ทาบทามให้ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกก่อตั้งของ APPF ด้วย เนื่องจากเห็นว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีบทบาทสำคัญทั้งในอาเซียนและองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (APEC) ดังนั้น เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๔ รัฐสภาโดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงได้ส่งคณะผู้แทนระดับสูงเดินทางไปร่วมการประชุมเตรียมการก่อตั้ง APPF ณ เครือรัฐออสเตรเลีย โดยประเทศไทยได้ร่วมลงนามในปฏิญญาโตเกียว (Tokyo Declaration) เพื่อการจัดตั้ง APPF อย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. ๒๕๓๖

สมาชิก (Members)

ปัจจุบัน APPF มีประเทศสมาชิก ๒๘ ประเทศ จากอนุภูมิภาคต่าง ๆ ในเอเชียและแปซิฟิก ซึ่งได้แก่ ออสเตรเลีย กัมพูชา แคนาดา ชิลี จีน โคลัมเบีย เอกวาดอร์ คอสตาริกา ฟิจิ อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี ลาว มาเลเซีย หมู่เกาะมาร์แชลล์ เม็กซิโก ไมโครนีเซีย มองโกเลีย นิวซีแลนด์ ปาปัวนิวกินี เปรู ฟิลิปปินส์ รัสเซีย สิงคโปร์ ไทย สหรัฐอเมริกา เวียดนาม และบรูไนดารุสซาลาม ซึ่งได้เข้าเป็นสมาชิกล่าสุดในการประชุม APPF ครั้งที่ ๒๙ เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๔

โครงสร้าง

APPF เป็นเวทีที่สำหรับสมาชิกรัฐสภาที่สนใจในประเด็นต่าง ๆ ของการประชุม ไม่ว่าจะเป็นการส่วนตัวหรือในฐานะตัวแทนรัฐสภาของประเทศ มีโครงสร้างองค์กรอย่าง หลวม ๆ และไม่เป็นทางการมากนัก ดังนี้

ประธาน (President)

ตำแหน่งประธานของ APPF จะเปลี่ยนไปตามประเทศเจ้าภาพของการประชุม ประจำปี มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๑ ปี นับตั้งแต่สิ้นสุดการประชุมประจำปีครั้งก่อนหน้า ไปจนถึงสิ้นสุดการประชุมประจำปีของปีที่จัดประชุม นอกจากนี้ ประธานฯ ยังมีฐานะเป็นประธานคณะกรรมการบริหารอีกตำแหน่งด้วย

คณะกรรมการบริหาร (Executive Committee)

คณะกรรมการบริหารของ APPF ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยที่ประชุม ประจำปีจะประกอบด้วยประธาน APPF เป็นประธานคณะกรรมการฯ สมาชิกรัฐสภาที่เป็นตัวแทนจากประเทศที่ทำหน้าที่เจ้าภาพปัจจุบัน ตัวแทนจากประเทศที่จะทำหน้าที่ยังจัดการประชุม APPF ครั้งต่อไป ประเทศเจ้าภาพครั้งก่อนหน้า และสมาชิกรัฐสภาที่เป็นตัวแทนจากอนุภูมิภาคต่าง ๆ ในเอเชีย-แปซิฟิก (อนุภูมิภาคละ ๒ ประเทศ)

ภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก แบ่งออกเป็นอนุภูมิภาคต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. เอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ (๕ ประเทศ) ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี มองโกเลีย และรัสเซีย

๒. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (๙ ประเทศ) ได้แก่ กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม และบรูไนดารุสซาลาม

๓. โอเชียเนีย/หมู่เกาะต่าง ๆ ในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลาง ตะวันตก และตอนใต้ (๖ ประเทศ) ได้แก่ ออสเตรเลีย ฟิจิ ไมโครนีเซีย นิวซีแลนด์ ปาปัวนิวกินี และหมู่เกาะมาร์แชลล์

๔. อเมริกา (๘ ประเทศ) ได้แก่ แคนาดา ซิลิ โคลัมเบีย เม็กซิโก เปรู สหรัฐอเมริกา เอกวาดอร์ และคอสตาริกา

ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่ในการเสนอคำแนะนำต่อที่ประชุม ประจำปีในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายหรือนโยบายการจัดการของ APPF พิจารณา

ร่างระเบียบวาระและกำหนดการของการประชุมประจำปี ให้คำปรึกษาแก่ประเทศเจ้าภาพในการจัดการประชุม และพิจารณาการรับสมาชิกใหม่ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมประจำปีในการรับสมาชิกใหม่

กรรมการบริหารที่มาจากอนุภูมิภาคมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี โดยทุก ๒ ปี จะมีการเลือกสมาชิกใหม่จำนวนกึ่งหนึ่ง ซึ่งแต่ละอนุภูมิภาคเป็นผู้กำหนดวิธีการเลือกตั้งสมาชิกคณะกรรมการบริหารที่เป็นตัวแทนของตน

สำหรับกรรมการบริหารจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ อินโดนีเซีย และเวียดนาม โดยตามหลักการเป็นการเวียนตามลำดับตัวอักษร^๑ และในระหว่างการประชุม APPF ครั้งที่ ๒๘ ณ เครือรัฐออสเตรเลีย ได้มีการประชุมกลุ่มอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งมีมติให้จัดการประชุมกลุ่มอนุภูมิภาคทุกปี โดยจะจัดประชุมล่วงหน้าก่อนการประชุมคณะกรรมการบริหารเพื่อที่จะนำประเด็นเข้าผลักดันในคณะกรรมการบริหารได้ และหากเป็นไปได้จัดให้มีการประชุมคู่ขนานในเวทีการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศอื่น ๆ โดยอยู่ในดุลพินิจของประธานกลุ่มอนุภูมิภาคในขณะนั้น รวมถึงมีการจัดทำข้อกำหนด (Terms of Reference – TOR) ซึ่งระบุถึงการนัดประชุม การหมุนเวียนและระยะเวลาดำรงตำแหน่งการเป็นประธาน และการเตรียมการเป็นเจ้าภาพจัดประชุม APPF ทั้งนี้ ประเทศที่เข้าร่วมการประชุมกลุ่มอนุภูมิภาค คือ ประเทศสมาชิกในกลุ่ม ๙ ประเทศ และบรูไนดารุสซาลามในฐานะประเทศผู้สังเกตการณ์ใน

---

^๑ ในระหว่างการประชุม APPF ครั้งที่ ๒๑ ปี ๒๕๕๖ ณ เมืองวาดิวอสต็อก สหพันธรัฐรัสเซีย มีการประชุมกลุ่มอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ขึ้น และที่ประชุมฯ มีมติให้ประเทศสมาชิกในกลุ่มดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร โดยเวียนตามลำดับตัวอักษร ซึ่งจากการประชุมครั้งนั้น ที่ประชุมฯ มีมติให้กัมพูชาดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารในฐานะประเทศแรกตามลำดับตัวอักษร มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี และอินโดนีเซียดำรงตำแหน่งต่อเพื่อรักษาความต่อเนื่องโดยมีวาระ ๒ ปี อย่างไรก็ตาม ในการประชุม APPF ครั้งที่ ๒๙ เวียดนามได้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารแทนลาว เนื่องจากมาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ ในฐานะประเทศลำดับก่อนหน้าปฏิเสธรับตำแหน่ง ขณะที่ไทยดำรงตำแหน่งในฐานะประธานคณะกรรมการบริหารอยู่แล้ว ซึ่งได้เสนอให้เวียดนามเลื่อนมารับตำแหน่งและไทยจะขอรับตำแหน่งในลำดับถัดไป

ขณะนั้น โดยให้ประเทศตัวแทนกลุ่มอนุภูมิภาคฯ ในคณะกรรมการบริหารที่ดำรงตำแหน่งนานที่สุด ทำหน้าที่ประธานการประชุมของกลุ่ม และจะหมุนเวียนทุก ๒ ปี ซึ่งในการประชุม APPF ครั้งที่ ๓๐ อินโดนีเซียทำหน้าที่ประธานการประชุมของกลุ่มอนุภูมิภาคฯ

คณะกรรมการยกร่างข้อมติและแถลงการณ์ร่วม (Drafting Committee)

คณะกรรมการยกร่างข้อมติและแถลงการณ์ร่วมได้รับการแต่งตั้งโดยที่ประชุมประจำปี ภายใต้คำแนะนำของคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย ผู้แทนจากรัฐสภาสมาชิกที่เสนอร่างข้อมติ โดยมีประธานซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการยกร่างฯ มีหน้าที่จัดเตรียมและยกร่างข้อมติและร่างแถลงการณ์ร่วม เพื่อเสนอให้ที่ประชุมเต็มคณะพิจารณาและรับรอง

คณะทำงาน (Working Group)

ที่ประชุมประจำปีอาจจัดตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะภายใต้คำแนะนำของคณะกรรมการบริหาร โดยคณะทำงานจะต้องรายงานมติของที่ประชุมคณะทำงานนั้นต่อที่ประชุมประจำปีหรือคณะกรรมการบริหาร กรณีที่คณะทำงานได้รับการแต่งตั้งเพื่อยกร่างข้อมติใหม่จากร่างข้อมติที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกันจะต้องเสนอร่างดังกล่าวต่อคณะกรรมการยกร่างข้อมติและแถลงการณ์ร่วม (Drafting Committee)

อนึ่ง APPF ได้เคยแต่งตั้งตำแหน่งประธานกิตติมศักดิ์ (Honorary President) ซึ่งมีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการบริหารและที่ประชุมประจำปี ซึ่งในอดีตผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานกิตติมศักดิ์ของ APPF คือ นายยาซูฮิโร นากาโซเน่ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและอดีตนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ในฐานะผู้เริ่มก่อตั้งองค์กร APPF จนกระทั่งการถึงแก่อสัญกรรมของ นายยาซูฮิโร นากาโซเน่ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ เป็นผลให้รัฐสภาญี่ปุ่นได้เสนอต่อที่ประชุม APPF ครั้งที่ ๒๘ ยกเลิกตำแหน่งประธานกิตติมศักดิ์ ซึ่งต่อมาในการประชุม APPF ครั้งที่ ๒๙ ที่ประชุมฯ ได้เห็นชอบการแก้ไขข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งประธานกิตติมศักดิ์ดังกล่าว

รูปแบบของการประชุม

APPF จัดการประชุมขึ้นเป็นประจำทุกปี ๆ ละ ๑ ครั้ง โดยจะประกอบด้วย การประชุมประจำปีแบบเต็มคณะ (Annual Meeting) การประชุมคณะกรรมการบริหาร (Executive Committee Meeting) การประชุมคณะกรรมการร่างข้อมติและ แฉงการณร่วม (Drafting Committee Meeting) การประชุมคณะทำงาน (Working Group Meeting) และการประชุมสมาชิกรัฐสภาสตรี (Meeting of Women Parliamentarians)

๑. การประชุมประจำปี (Annual Meeting)

ที่ประชุมประจำปีจะทำการอภิปรายและพิจารณาร่างข้อมติ (Draft Resolutions) ต่าง ๆ ที่เสนอโดยประเทศสมาชิก และลงมติรับรองร่างฯ ดังกล่าวให้มีผลเป็นข้อมติที่แสดงท่าทีของ APPF ต่อเรื่องหรือปัญหาสำคัญ ๆ ของภูมิภาคและของโลก ซึ่งสมาชิกผู้เข้าร่วมการประชุมมีสิทธิอภิปรายได้โดยอิสระ และแต่ละประเทศ มีสิทธิในการลงคะแนนเสียงได้ ๑ เสียง ทั้งนี้ ที่ประชุมจะมีมติให้ตั้งคณะทำงานศึกษา เรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะและรายงานผลต่อที่ประชุมก็ได้

การประชุมประจำปี APPF ที่ผ่านมามีดังนี้

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๑ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ มกราคม ๒๕๓๖ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๒ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๕ มกราคม ๒๕๓๗ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๓ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ มกราคม ๒๕๓๘ ณ เมืองอาคาปุลโก สหรัฐเม็กซิโก

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๔ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๘ มกราคม ๒๕๓๙ ณ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ราชอาณาจักรไทย

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๕ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๗ - ๑๐ มกราคม ๒๕๔๐ ณ เมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๖ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๗ - ๑๐ มกราคม ๒๕๔๑ ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๗ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๔ มกราคม ๒๕๔๒ ณ กรุงลิมา สาธารณรัฐเปรู

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๘ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๘ - ๑๔ มกราคม ๒๕๔๓ ณ กรุงแคนเบอร์รา เครือรัฐออสเตรเลีย

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๙ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๙ มกราคม ๒๕๔๔ ณ เมืองฟาลปาไรโซ สาธารณรัฐชิลี

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๑๐ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๖ - ๙ มกราคม ๒๕๔๕ ณ ฮาวาย สหรัฐอเมริกา

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๑๑ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ มกราคม ๒๕๔๖ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๑๒ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๔ มกราคม ๒๕๔๗ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๑๓ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๓ มกราคม ๒๕๔๘ ณ เมืองฮาลอง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๑๔ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๐ มกราคม ๒๕๔๙ ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๑๕ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐ ณ กรุงมอสโก สหพันธรัฐรัสเซีย

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๑๖ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๔ มกราคม ๒๕๕๑ ณ เมืองโอ๊คแลนด์ ประเทศนิวซีแลนด์

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๑๗ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒ ณ กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๑๘ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๒ มกราคม ๒๕๕๓ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๑๙ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๗ มกราคม ๒๕๕๔ ณ กรุงอูลานบาตอร์ มองโกเลีย

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๒๐ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๒๑ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๗ - ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ ณ เมืองวลาดิวอสต็อก สหพันธรัสเซีย

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๒๒ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๖ มกราคม ๒๕๕๗ ณ เมืองปวยระโต บายาร์ต้า สหรัฐเม็กซิโก

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๒๓ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘ ณ กรุงกัวเตมา สาธารณรัฐเอกวาดอร์

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๒๔ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๑ มกราคม ๒๕๕๙ ณ นครแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๒๕ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐ ณ สาธารณรัฐฟีจี

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๒๖ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๑ มกราคม ๒๕๖๑ ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๒๗ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒ ณ จังหวัดเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๒๘ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ ณ กรุงแคนเบอร์รา เครือรัฐออสเตรเลีย

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๒๙ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี (รูปแบบการประชุมทางไกล)

การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๓๐ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๕ ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

๒. การประชุมคณะกรรมการบริหาร (Executive Committee Meeting)

การประชุมคณะกรรมการบริหารจะจัดขึ้นก่อนการประชุมประจำปี ๑ วัน เพื่อพิจารณาเรื่องที่จะบรรจุในระเบียบวาระการประชุมประจำปีของ APPF การดำเนินงานขององค์กรและสมาชิกภาพขององค์กร การรับทราบร่างข้อมติและรายงานการปฏิบัติงานตามข้อมติของประเทศสมาชิก และการแต่งตั้งประธานในการประชุมย่อยต่าง ๆ ทั้งนี้

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจะเป็นการรายงานด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้

๓. การประชุมคณะกรรมการยกร่างข้อมติและร่างแถลงการณ์ร่วม (Drafting Committee Meeting)

การประชุมคณะกรรมการยกร่างข้อมติและร่างแถลงการณ์ร่วมจะจัดขึ้นระหว่าง การประชุมประจำปี เพื่อเตรียมร่างข้อมติและร่างแถลงการณ์ร่วมให้ที่ประชุมประจำปีพิจารณารับรองและเผยแพร่ ทั้งนี้ ประธานการประชุมต้องกล่าวรายงานผลการดำเนินการของคณะฯ ในการประชุมเต็มคณะ วาระที่ ๔

๔. การประชุมคณะทำงาน (Working Group Meeting)

การประชุมคณะทำงานจะจัดขึ้นระหว่างการประชุมประจำปี โดยอาจมีการประชุมในระหว่างการประชุมประจำปี หรืออาจประชุมนอกกรอบกรณีมีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทั้งนี้ หากเป็นคณะทำงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาจัดทำร่างข้อมติ จะต้องเสนอร่างข้อมติดังกล่าวต่อคณะกรรมการยกร่างฯ พิจารณาต่อไป ขณะที่กรณีที่ประชุมประจำปีได้จัดตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง คณะทำงานนั้นจะต้องรายงานมติของที่ประชุมคณะทำงานนั้นต่อที่ประชุมประจำปีหรือคณะกรรมการบริหาร

๕. การประชุมสมาชิกรัฐสภาสตรี (Meeting of Women Parliamentarians)

การประชุมสมาชิกรัฐสภาสตรีมีขึ้น ๑ วัน ก่อนการประชุมประจำปี โดยจัดขึ้นเป็นครั้งแรกในโอกาสการประชุมประจำปี ครั้งที่ ๒๔ ในปี ๒๕๕๙ ณ นครแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา ตามที่คณะผู้แทนรัฐสภาอินโดนีเซียได้เสนอไว้ในการประชุมประจำปี ครั้งที่ ๒๓ ณ กรุงกัวเตมาลา และจัดให้มีการประชุมมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ที่ประชุมสมาชิกรัฐสภาสตรีเห็นชอบที่จะให้การประชุมสมาชิกรัฐสภาสตรีเป็นการประชุมถาวรในฐานะส่วนหนึ่งของการประชุมประจำปี APPF ดังนั้น ที่ประชุม APPF ครั้งที่ ๒๕ จึงมีมติให้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการปรับแก้ไขข้อบังคับของ APPF เพื่อบรรจุเรื่องการประชุมสมาชิกรัฐสภาสตรี ในฐานะส่วนหนึ่งของการประชุมประจำปีอย่างถาวรในข้อบังคับ APPF และที่ประชุม APPF ครั้งที่ ๒๖ ได้เห็นชอบการแก้ไขข้อบังคับที่บรรจุการประชุมสมาชิกรัฐสภา

สตรีดังกล่าว ทั้งนี้ ประธานการประชุมจะต้องกล่าวรายงานในการประชุมเต็มคณะ
วาระที่ ๔ และส่งรายงานให้แก่ที่ประชุมเต็มคณะ

บทบาทและการมีส่วนร่วมของรัฐสภาไทย

การประชุม APPF มีโครงสร้างขององค์กรที่คล่องตัวสอดคล้องกับลักษณะ
พหุนิยมและความหลากหลายของภูมิภาค สามารถทำหน้าที่ได้กว้างขวาง ทั้งยังไม่มี
ข้อกำหนดที่จะเป็นข้อจำกัดในการทำงานและขยายสมาชิกภาพในกาลข้างหน้า
และเป็นองค์กรสมาชิกรัฐสภาระหว่างประเทศที่สามารถรวบรวมประเทศริมขอบ
แปซิฟิก (Pacific Rim) ที่มีบทบาทสำคัญในการเมืองและการค้าระหว่างประเทศ
และของภูมิภาคในปัจจุบันเป็นสมาชิกได้หลายประเทศ APPF จึงเป็นองค์กรสมาชิก
รัฐสภาภูมิภาคอีกองค์กรหนึ่งนอกเหนือจากสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก
(APPU) ที่จะมียุทธศาสตร์และบทบาทสำคัญในการใช้มาตรการทางรัฐสภาเพื่อพัฒนา
ประเทศและแก้ไขปัญหาของภูมิภาคในปัจจุบันและอนาคตได้เป็นอย่างดี

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น รัฐสภาไทยจึงให้ความสำคัญกับ APPF เป็นอย่าง
มาก รวมทั้งได้มีบทบาทและส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของ APPF ดังนี้

๑. การเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม APPF ในวาระต่าง ๆ

- การประชุมคณะกรรมการบริหารของ APPF ณ จังหวัดภูเก็ต ในปี ๒๕๓๘
- การประชุมประจำปี ของ APPF ครั้งที่ ๔ ณ อำเภอชะอำ
จังหวัดเพชรบุรี ในปี ๒๕๓๙
- การประชุมคณะกรรมการศึกษาแนวทางการแลกเปลี่ยนทางด้าน
นิติบัญญัติระหว่างประเทศ ในปี ๒๕๓๙
- การประชุมประจำปี ของ APPF ครั้งที่ ๓๐ ณ อาคารรัฐสภา
กรุงเทพมหานคร ในปี ๒๕๖๕

๒. การส่งคณะผู้แทนรัฐสภาไทยเข้าร่วมการประชุมของ APPF

รัฐสภาไทยส่งคณะผู้แทนเข้าร่วมการประชุมของ APPF มาโดยตลอด
ตั้งแต่ ปี ๒๕๓๖ จนถึงการประชุมประจำปี ครั้งที่ ๓๐ ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๖-๒๙
ตุลาคม ๒๕๖๖

อนึ่ง รัฐสภาไทยงดส่งคณะผู้แทนเข้าร่วมการประชุมประจำปี APPF จำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่ การประชุมประจำปี ครั้งที่ ๑๙ ณ กรุงอูลานบาตอร์ ประเทศมองโกเลีย ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๗ มกราคม ๒๕๕๔ และการประชุมประจำปี ครั้งที่ ๒๓ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘ ณ กรุงกิโต สาธารณรัฐเอกวาดอร์

សម័ងឋរ័ត្តសភាខេងីយ

(Asian Parliamentary Assembly – APA)

สมัชชารัฐสภาเอเชีย

(Asian Parliamentary Assembly - APA)

๑. ความเป็นมา

๑.๑ สมัชชารัฐสภาเอเชียเริ่มก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ (ค.ศ. ๑๙๙๙) จากการเป็นสมาคมรัฐสภาเอเชียเพื่อสันติภาพ (Association of Asian Parliaments for Peace – AAPP) โดยมีเป้าหมายในการส่งเสริมสันติภาพ ปกป้องสิทธิมนุษยชน และเสริมสร้างประชาธิปไตยในภูมิภาคเอเชีย

๑.๒ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ (ค.ศ. ๒๐๐๖) ได้มีการขยายความร่วมมือและยกระดับองค์กรเป็นสมัชชารัฐสภาเอเชีย (Asian Parliamentary Assembly - APA) เพื่อส่งเสริมกระบวนการด้านประชาธิปไตยและหลักธรรมาภิบาล ตลอดจนจิตวิญญาณที่จะสร้างสันติภาพและความร่วมมือของภูมิภาคเอเชียทั้งหมด โดยปัจจุบันมีประเทศสมาชิกจำนวน ๔๔ ประเทศและประเทศผู้สังเกตการณ์จำนวน ๑๔ ประเทศ

๑.๓ รัฐสภาไทยเป็นหนึ่งในประเทศผู้ร่วมก่อตั้งสมาคมรัฐสภาเอเชียเพื่อสันติภาพ (AAPP) ซึ่งมีส่วนเสริมสร้างและผลักดันให้สามารถปรับเปลี่ยนจากสมาคมรัฐสภาเอเชียเพื่อสันติภาพ (AAPP) เป็นสมัชชารัฐสภาเอเชีย (APA) ได้เป็นผลสำเร็จโดยที่ผ่านมารัฐสภาไทยได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่ และการประชุมคณะมนตรีบริหารของ AAPP และ APA ตลอดจนรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม AAPP ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๑๙ – ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ณ เมืองพัททยา จังหวัดชลบุรี

๑.๔ นาย Mohammad Reza MAJIDI ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชียคนปัจจุบัน

๑.๕ ตามกฎบัตรของ APA ว่าด้วยองค์ประกอบของผู้เข้าร่วมประชุม ประเทศไทยมีผู้แทนใน APA ได้ ๕ คน และมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี ทั้งนี้ คณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชียชุดล่าสุดซึ่งแต่งตั้งโดยประธานรัฐสภา (มีวาระการดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗) ประกอบด้วย

๑. นายชวน หลีกภัย - ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร
- ที่ปรึกษาคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

๒. นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- รองประธานคณะกรรมการการเงิน การคลังสถาบันการเงิน และตลาดการเงิน คนที่สาม สภาผู้แทนราษฎร
  - ผู้แทนรัฐสภาไทย
๓. นายศราวุธ เพชรพนมพร - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร
  - ผู้แทนรัฐสภาไทย
๔. นายดล เหตระกูล - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- รองประธานคณะกรรมการสื่อสาร โทรคมนาคมและดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม คนที่ห้า สภาผู้แทนราษฎร
  - ผู้แทนรัฐสภาไทย
๕. พลเอก ทวีป เนตรนิยม - สมาชิกวุฒิสภา
- โฆษกคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา
  - กรรมการการกีฬา วุฒิสภา
  - ผู้แทนรัฐสภาไทย
๖. นายวีระศักดิ์ ฟุตระกูล - สมาชิกวุฒิสภา
- ที่ปรึกษาคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา
  - กรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา
  - ผู้แทนรัฐสภาไทย

หมายเหตุ : สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชียหมดวาระลงตามพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๖ ในวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖

๒. วัตถุประสงค์และผลงานของ APA

๒.๑ เพื่อส่งเสริมเสรีภาพ ความยุติธรรมทางสังคม สันติภาพ มิตรภาพและความมั่นคงอย่างเท่าเทียมกัน

๒.๒ เพื่อแบ่งปันความรู้อันหลากหลาย และส่งเสริมความรู้ในกลุ่มสมาชิก เพื่อให้เกิดความก้าวหน้า

๒.๓ เพื่อร่วมมือกันใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์ และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของสมาชิกทั้งหมด รวมทั้งตระหนักถึงอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมาอย่างถาวรในการใช้ทรัพยากรดังกล่าว

๒.๔ เพื่อจัดทาสวัสดิการด้านสุขภาพและโภชนาการของประชากรในกลุ่มประเทศสมาชิก

๒.๕ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการบูรณาการกลุ่มประเทศในเอเชีย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของภูมิภาค

๓. โครงสร้างและองค์ประกอบสำคัญของสมัชชารัฐสภาเอเชีย

สมัชชารัฐสภาเอเชีย ประกอบด้วย ๔ ส่วน คือ

๓.๑ ที่ประชุมสมัชชา (The Plenary)

กฎข้อบังคับของ APA ข้อ ๔ ระบุว่า การประชุมสมัชชาของ APA มีกำหนดการจัดขึ้นอย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง (ตามกฎบัตร APA ข้อ ๙) โดยจะประกอบด้วยผู้แทนที่ได้รับการเลือกตั้งจากประเทศสมาชิก โดยมีวาระ ๒ ปี ทั้งนี้ สมัชชาประกอบด้วยประธานสมัชชาฯ และรองประธานสมัชชาฯ ซึ่งเป็นประธานรัฐสภา หรือผู้แทนของประเทศที่จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งต่อไป โดยวาระการเป็นเจ้าภาพและประธานจะดำรงตำแหน่งอยู่คราวละ ๒ ปี ประธานสมัชชาฯ รัฐสภาเอเชียคนปัจจุบัน คือ นาย Mustafa SENTOP ประธานรัฐสภาสาธารณรัฐตูร์เคีย

๓.๒ คณะมนตรีบริหาร (The Executive Council)

กฎข้อบังคับ APA ข้อ ๗ ระบุว่า คณะมนตรีบริหารประกอบด้วย ประธาน รองประธาน และสมาชิก จำนวน ๑ คน จากแต่ละประเทศ ซึ่งจะทำหน้าที่ ควบคุมบริหารสมาชิก และจะมีการประชุมคณะมนตรีบริหารระหว่างการประชุม APA ในแต่ละครั้ง

๓.๓ คณะกรรมการสามัญ (The Standing Committees)

คณะกรรมการสามัญของ APA ประกอบด้วย คณะกรรมการว่าด้วยการเมือง (Standing Committee on Political Affairs) คณะกรรมการว่าด้วย สังคมและวัฒนธรรม (Standing Committee on Social and Cultural Affairs) คณะกรรมการว่าด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน (Standing Committee on Economic and Sustainable Development) และคณะกรรมการว่าด้วย งบประมาณและแผนงาน (Standing Committee on Budget and Planning)

๓.๔ สำนักงานเลขาธิการ (The Secretariat)

สำนักงานเลขาธิการชั่วคราวของ APA จะหมุนเวียนไปตามประเทศ เจ้าภาพที่ดำเนินการจัดประชุม โดยประเทศเจ้าภาพที่จัดการประชุมจะเป็น ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเตรียมการจัดการประชุม ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการถาวร ของ APA จะตั้งอยู่ ณ กรุงหะราน สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน ปัจจุบัน นาย Mohammad Reza MAJIDI ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสมัชชารัฐสภาเอเชีย

๔. ประเทศสมาชิก

ประเทศสมาชิกของสมัชชารัฐสภาเอเชีย (Full Member Countries)
ปัจจุบันประกอบด้วย ๔๔ ประเทศ คือ อัฟกานิสถาน บาร์เรน บังกลาเทศ ภูฏาน กัมพูชา จีน ไชปรัส สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี อินโดนีเซีย อิหร่าน อิรัก จอร์แดน คิริบาตี คูเวต คีร์กีซสถาน ลาว เลบานอน มาเลเซีย มัลดีฟส์ มองโกเลีย เนปาล ปากีสถาน ปาเลา ปาเลสไตน์ ฟิลิปปินส์ กาตาร์ สาธารณรัฐเกาหลี รัสเซีย ซาอุดีอาระเบีย สิงคโปร์ ศรีลังกา ซีเรีย ทาจิกิสถาน ไทย ติมอร์เลสเต ตองกา ตุรเคีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เวียดนาม เยเมน อินเดีย คาซัคสถาน อุซเบกิสถาน และอาเซอร์ไบจาน

ประเทศผู้สังเกตการณ์ของสมัชชารัฐสภาเอเชีย (Observer Countries)
ประกอบด้วย ๑๔ ประเทศ คือ ออสเตรเลีย ฟิจิ ญี่ปุ่น หมู่เกาะมาร์แชลล์ ไมโครนีเชีย
นาอูรู นิวซีแลนด์ โอมาน ปาปัวนิวกินี ซามัว หมู่เกาะโซโลมอน ตูวาลู วานูอาตู และ
เติร์กเมนิสถาน

องค์กรผู้สังเกตการณ์ของสมัชชารัฐสภาเอเชีย (Observer Organization)
ประกอบด้วย ๑๔ องค์กร คือ สหภาพรัฐสภาอาหรับ สมัชชารัฐสภาอาเซียน สมาคม
ประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สภายุโรป องค์กรนานาชาติว่าด้วยพรรค
การเมืองภูมิภาคเอเชีย สมัชชาสหภาพรัฐสภาว่าด้วยประชาคมเศรษฐกิจยูเรเชีย
สหภาพรัฐสภา สมัชชาสหภาพรัฐสภายุโรป สมัชชารัฐสภาเมดิเตอร์เรเนียน
สหภาพรัฐสภาขององค์กรร่วมมืออิสลาม สมาพันธ์สมาชิกรัฐสภาเพื่อเยรูซาเล็ม
รัฐสภาอาหรับ เครือข่ายรัฐสภาของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด และ International
Parliamentarians' Congress (IPC)

๕. บทบาทและหน้าที่ของคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติใน APA

๕.๑ ทำหน้าที่ติดตาม กำกับ ดูแลการดำเนินงานของ APA ในส่วนของประเทศไทยให้เป็นไปตามข้อมติของ APA

๕.๒ ดำเนินการประสานงานแจ้งเกี่ยวกับความคืบหน้าของการดำเนินงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผ่านผู้ประสานงานหลัก (Focal Point) ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติไปยังสำนักงานเลขาธิการ APA รวมถึงกิจกรรมอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ APA

๕.๓ คัดสรรองค์ประกอบของคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการประชุมสมัชชาใหญ่ APA ในแต่ละครั้งและการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับ APA

๕.๔ ดำเนินการกำหนดท่าทีของคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการประชุมสมัชชาใหญ่ APA และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับ APA

๕.๕ ดำเนินการตามวัตถุประสงค์หลักของ APA

๖. รัฐสภาไทยกับการเข้าร่วมการประชุม

พ.ศ. ๒๕๔๙

การประชุมสมัชชาใหญ่ APA ครั้งที่ ๑ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๙ ณ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน พลเอกจรัล กุลละวณิชย์ รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง ได้นำคณะสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๔ คน เข้าร่วมการประชุม

พ.ศ. ๒๕๕๐

การประชุมสมัชชาใหญ่ APA ครั้งที่ ๒ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐ ณ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน พลเอกจรัล กุลละวณิชย์ รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง ได้นำคณะสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๖ คน เข้าร่วมการประชุม

พ.ศ. ๒๕๕๑

การประชุมสมัชชาใหญ่ APA ครั้งที่ ๓ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๑ ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย คณะผู้แทนรัฐสภาไทย นำโดย นายเจริญ คันธวงศ์ ได้เข้าร่วมการประชุมคณะมนตรีบริหาร ครั้งที่ ๒ เพื่อทบทวนและให้การรับรองระเบียบวาระการประชุมสมัชชาใหญ่ครั้งดังกล่าว ซึ่งเป็นการรักษาความต่อเนื่องของบทบาทของรัฐสภาไทยในฐานะประเทศผู้ร่วมก่อตั้งองค์กร

พ.ศ. ๒๕๕๒

การประชุมสมัชชาใหญ่ APA ครั้งที่ ๔ ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๒ ณ เมืองบันดุง สาธารณรัฐอินโดนีเซีย รัฐสภาไทยไม่ได้ส่งคณะผู้แทนไทยใน APA เข้าร่วมประชุม เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๕๓

การประชุมสมัชชาใหญ่ APA ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน - ๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ณ กรุงดามัสกัส สาธารณรัฐอาหรับซีเรีย นายไพโรจน์ ตันบรรจง ได้นำคณะผู้แทนรัฐสภาไทย จำนวน ๔ คน เข้าร่วมการประชุม

พ.ศ. ๒๕๕๔

การประชุมคณะกรรมการด้านสังคมและวัฒนธรรมของสมัชชารัฐสภาเอเชีย ระหว่างวันที่ ๑๑ – ๑๖ กันยายน ๒๕๕๔ ณ กรุงเตหะราน สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน นายเจริญ คันธวงศ์ ได้นำคณะผู้แทนรัฐสภาไทย จำนวน ๓ คน เข้าร่วมการประชุม

พ.ศ. ๒๕๕๕

การประชุมคณะกรรมการด้านสังคมและวัฒนธรรมของสมัชชารัฐสภาเอเชีย ระหว่างวันที่ ๘ – ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ กรุงเตหะราน สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน นายไพโรจน์ ตันบรรจง ได้นำคณะผู้แทนรัฐสภาไทย จำนวน ๓ คน เข้าร่วมประชุม

พ.ศ. ๒๕๕๖

พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์ ได้นำคณะผู้แทนรัฐสภาไทย จำนวน ๕ คน เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหาร ครั้งที่ ๒ และการประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๘ – ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ ณ กรุงอิสลาฮาบัด สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน

พ.ศ. ๒๕๕๗

สำหรับการประชุมคณะกรรมการบริหารครั้งที่ ๒ และการประชุมสมัชชาใหญ่ APA ครั้งที่ ๗ ระหว่างวันที่ ๑ – ๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ กรุงลาฮอร์ สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติมิได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมเพราะเหตุผลด้านความปลอดภัยเนื่องจากมีเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นใกล้กับเมืองลาฮอร์ ซึ่งเป็นสถานที่จัดประชุม และองค์ประกอบของคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ยังแต่งตั้งไม่เสร็จสิ้น

พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเรือเอก อมรเทพ ณ บางช้าง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติเดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการเมืองของสมัชชารัฐสภาเอเชีย (the Standing Committee on Political Affairs of the Asian Parliamentary Assembly) ระหว่างวันที่ ๑๘ – ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงอังการา สาธารณรัฐตุรกี

พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำคณะผู้แทน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๔ คน เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืนของสมัชชารัฐสภาเอเชีย (the Standing Committee on Economic and Sustainable Development Affairs of the Asian Parliamentary Assembly) ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำคณะผู้แทน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๔ คน เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๑ และการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรมของสมัชชา รัฐเอเซีย (the Standing Committee on Social and Cultural Affairs of the Asian Parliamentary Assembly) ระหว่างวันที่ ๒ - ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ กรุงเตหะราน สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

พลเรือเอก อมรเทพ ฦ บางช้าง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำคณะ ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๗ คน เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะ มนตรีบริหารครั้งที่ ๒ และการประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชียครั้งที่ ๘ ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา

พ.ศ. ๒๕๕๙

นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำคณะผู้แทน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๔ คน เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการ ว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรมของสมัชชารัฐเอเซีย (the Standing Committee on Social and Cultural Affairs of the Asian Parliamentary Assembly) ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ ณ กรุงเตหะราน สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

พลเรือเอก อมรเทพ ฦ บางช้าง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำคณะ ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๕ คน เดินทางเข้าร่วมการประชุม คณะกรรมการว่าด้วยการเมือง ระหว่างวันที่ ๓๑ พฤษภาคม - ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ ณ กรุงอัมมาน ราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน

พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำคณะผู้แทน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๔ คน เดินทาง เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการ

ว่าเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ กรุงอิสลามาบัต สาธารณรัฐอิสลามปาเกีสถาน

พลเอก อุทิศ สุนทร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๔ คน เดินทาง เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยกิจการเจ้าหน้าที่ APA และระเบียบทางการเงินและการประชุมคณะมนตรีบริหารของสมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙ ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา

พลเรือเอก อมรเทพ ณ บางช้าง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๑๐ คน เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะมนตรีบริหาร ครั้งที่ ๒ และการประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ ๙ ระหว่างวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน - ๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ เมืองเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา

พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๓ คน เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการเมืองและการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยภารกิจของรัฐสภาเอเชีย ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงอิสลามาบัต สาธารณรัฐอิสลามปาเกีสถาน

พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๔ คน เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๘ เมษายน ๒๕๖๐ ณ กรุงมานามา ราชอาณาจักรบาห์เรน

พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้นำคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๕ คน เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ ๓๑ สิงหาคม - ๒ กันยายน ๒๕๖๐ ณ กรุงทิมพู ราชอาณาจักรภูฏาน

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นำคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะมนตรีบริหาร

(Executive Council) **ครั้งที่ ๑ ของสมัชชารัฐสภาเอเชีย** (Asian Parliamentary Assembly – APA) จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑ – ๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา

พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และหัวหน้าคณะผู้แทน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ นำคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๗ คน เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะมนตรีบริหาร (Executive Council) **ครั้งที่ ๒ และการประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชารัฐสภาเอเชีย** (Asian Parliamentary Assembly – APA) **ครั้งที่ ๑๐** จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๙ – ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ นครอิสตันบูล สาธารณรัฐตุรเคีย

พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และหัวหน้าคณะผู้แทน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ นำคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๓ คน เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนา **ที่ยั่งยืนของสมัชชารัฐสภาเอเชีย** (Asian Parliamentary Assembly – APA) จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๕ – ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ณ เมืองลีมาซอล สาธารณรัฐไซปรัส

พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในนามคณะผู้สังเกตการณ์จากสมัชชารัฐสภาเอเชีย ได้เดินทางไปเข้าร่วมการสังเกตการณ์การเลือกตั้งทั่วไปของสภาแห่งชาติราชอาณาจักรกัมพูชา **สมัยที่ ๖** จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๘ – ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา

พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และหัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นำคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๖ คน เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรม **และการประชุมคณะมนตรีบริหาร ครั้งที่ ๑** ระหว่างวันที่ ๒ – ๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ เมืองอิชเมียร์ สาธารณรัฐตุรเคีย

พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติและเจ้าหน้าที่จากสำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒ คน เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการ

ว่าด้วยการเมืองของสมาชิกสภาเอเชีย และการประชุมคณะกรรมการพิเศษ
ว่าด้วยการก่อตั้งรัฐสภาเอเชีย ระหว่างวันที่ ๒๗ ตุลาคม - ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
ณ เมืองกวาดาร์ (Gwadar) สาธารณอิสลามปากีสถาน

พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และหัวหน้าคณะ
ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นำคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๖ คน
เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะมนตรีบริหาร (Executive Council) ครั้งที่ ๒
และการประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชาวิเทศรัฐสภาเอเชีย (Asian Parliamentary
Assembly - APA) ครั้งที่ ๑๑ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน - ๔ ธันวาคม
๒๕๖๑ ณ นครอิสตันบูล สาธารณรัฐตุรกี

พ.ศ. ๒๕๖๒

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในนามรัฐสภาไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม
คณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรมของสมัชชาวิเทศรัฐสภาเอเชีย (Asian
Parliamentary Assembly - APA) ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
ณ โรงแรม อมารี วอเตอร์เกท กรุงเทพฯ และพลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก สมาชิกสภานิติ-
บัญญัติแห่งชาติ ประธานคณะกรรมการอำนวยการจัดการประชุมฯ เป็นหัวหน้าคณะ
ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นำคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๒๐ คน
เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว การประชุมครั้งนี้มีรัฐสภาสมาชิกของ APA จำนวน ๒๑
ประเทศ และประเทศผู้สังเกตการณ์ จำนวน ๑ ประเทศ

พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และหัวหน้าคณะผู้แทน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ นำคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๓ คน
เดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนา
ที่ยั่งยืนของสมัชชาวิเทศรัฐสภาเอเชีย (Asian Parliamentary Assembly - APA) จัดขึ้น
ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๑ เมษายน ๒๕๖๒ ณ เมืองนาร์ยาน-มาร์ (Naryan-Mar)
สหพันธรัฐรัสเซีย

การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยงบประมาณและแผนงาน ระหว่าง
วันที่ ๓ - ๕ กันยายน ๒๕๖๒ ณ กรุงแบกแดด สาธารณรัฐอิรัก รัฐสภาไทยจัดส่ง

การประชุมคณะมนตรีบริหาร ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๘ ตุลาคม
๒๕๖๒ ณ เมืองริเซ (Rize) สาธารณรัฐตุรกี รัฐสภาไทยจัดส่ง

สำหรับการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๒ และการประชุมสมัชชาใหญ่ APA ครั้งที่ ๑๒ ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ เมืองอันทาลีเย (Antalya) สาธารณรัฐตุรเคีย รัฐสภาไทยจัดส่ง

พ.ศ. ๒๕๖๓

นางอภิรตี ตันตราภรณ์ นำคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย เข้าร่วมการประชุมสมัชชารัฐสภาเอเชียว่าด้วยการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ครั้งที่ ๑ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมสำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พ.ศ. ๒๕๖๔

นางอภิรตี ตันตราภรณ์ นำคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย เข้าร่วมการประชุม Virtual Meeting on Women and Family-Based Economy วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมสำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ และนายดล เหวตระกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืนของสมัชชารัฐสภาเอเชียผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมสำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (รัฐสภาราชอาณาจักรบาห์เรน เป็นเจ้าภาพ)

นางอภิรตี ตันตราภรณ์ สมาชิกวุฒิสภา และหัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย พร้อมด้วยนายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรมของสมัชชารัฐสภาเอเชียผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมสำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (รัฐสภาสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านเป็นเจ้าภาพ)

การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยงบประมาณและแผนงานของสมาชิก
รัฐสภาเอเชียผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๔ ณ กรุงมอสโก
สหพันธรัฐรัสเซีย รัฐสภาไทยดส่ง

การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการเมืองของสมาชิกรัฐสภาเอเชียผ่าน
สื่ออิเล็กทรอนิกส์ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ รัฐสภาสาธารณรัฐตุรกีเยประเทศเจ้าภาพ
ได้แจ้งยกเลิกการประชุมดังกล่าว

พ.ศ. ๒๕๖๖

นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะหัวหน้าคณะ
ผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย และนายวีระศักดิ์ พุทธกุล สมาชิกวุฒิสภา และ
ผู้แทนรัฐสภาไทยในสมัชชารัฐสภาเอเชีย เข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่สมัชชา
รัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ ๑๓ (Asian Parliamentary Assembly The 13th Plenary
Session – APA) ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๐ มกราคม ๒๕๖๕ ณ เมืองอันทาเลีย
สาธารณรัฐตุรกีเย

กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา

สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๖๔๐, ๕๖๔๑

(สถานะ ณ วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖)

องค์การสมาชิกรัฐสภานานาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต (Global Organization of Parliamentarians Against Corruption - GOPAC)

๑. ภูมิหลัง

องค์การสมาชิกรัฐสภานานาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต (Global Organization of Parliamentarians Against Corruption) หรือ “GOPAC” เป็นองค์การระหว่างประเทศที่จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ การให้สมาชิกรัฐสภาและบุคคลอื่น ๆ มาทำงานร่วมกันเพื่อการต่อต้านการทุจริตและส่งเสริมความโปร่งใสและการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาตรฐานในการสร้างคุณธรรมในการบริหารงานภาครัฐ

GOPAC ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๕ โดยจัดเป็นการประชุม-ปฐมนิเทศ ณ กรุงออกตาวา แคนาดา การประชุมครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนจากรัฐสภาแคนาดา สถาบันแห่งธนาคารโลก และองค์การพัฒนาระหว่างประเทศแห่งแคนาดา มีสมาชิกรัฐสภาเข้าร่วมกว่า ๑๗๐ คน และผู้สังเกตการณ์กว่า ๔๐๐ คน จาก ๖๐ ประเทศทั่วโลก

๒. วัตถุประสงค์

นอกจากวัตถุประสงค์หลักขององค์การตามที่ได้กล่าวแล้ว GOPAC ยังได้จัดตั้งขึ้นเพื่อร่วมมือกับกลุ่มภูมิภาค (regional chapters) ในการจัดตั้งมาตรฐานการปฏิบัติ ส่งเสริมความโปร่งใส หลักการปกครองที่ดี (good governance) หลักนิติธรรม (rule of law) และการตรวจสอบของสถาบันรัฐ พัฒนาขีดความสามารถของรัฐสภา และสมาชิกรัฐสภาในการควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐบาล รวมทั้งสถาบันอื่น ๆ เพื่อให้สามารถตรวจสอบสถาบันเหล่านั้นได้ โดยต้องการให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้และประสบการณ์ระหว่างกันในกลุ่มสมาชิกรัฐสภา พร้อมทั้งแบ่งปันข้อมูลของบทเรียนและการปฏิบัติที่ดีที่สุดในการต่อต้านการทุจริต นอกจากนี้ องค์การยังทำงานร่วมกับองค์กรระดับชาติและระดับภูมิภาคในการระดมทรัพยากรเพื่อโครงการต่าง ๆ ในการต่อต้านการทุจริตอีกด้วย

๓. สมาชิกขององค์กรและสมาชิกภาพ

สมาชิกของ GOPAC ประกอบด้วยสมาชิกรัฐสภาจากประเทศต่าง ๆ จากทุกภูมิภาคทั่วโลก โดยสมาชิกรัฐสภา อดีตสมาชิกรัฐสภา และสมาชิกรัฐสภา ที่ได้รับเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยแต่ถูกตัดสิทธิ์ก่อนเข้าดำรงตำแหน่งอย่างเป็นทางการ รวมถึงรัฐสภาในฐานะสถาบัน ทั้งนี้ การสมัครเป็นสมาชิกสามารถยื่นสมัครได้ผ่านทางเว็บไซต์ทางการของ GOPAC หรือส่งหนังสือลงนามถึงกรรมการบริหารผ่านทางอีเมล โดยสมาชิกภาพจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการอำนวยการของ GOPAC

สมาชิกภาพจะสิ้นสุดลงเมื่อถึงแก่กรรม ถูกถอดถอน หรือลาออกโดยสมัครใจ

๔. โครงสร้าง

หน่วยงานของ GOPAC ประกอบด้วย

๑. คณะกรรมการอำนวยการ (Board of Directors) ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๓ คนจากกลุ่มภูมิภาคที่ได้มีการจัดตั้งสมบูรณ์แล้ว คณะกรรมการอำนวยการ มีอำนาจในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ๆ ของ GOPAC รวมทั้งอำนาจในการตัดสินใจในการแนะนำให้มีการปฏิบัติตามการตัดสินใจ โดยให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร

๒. คณะกรรมการบริหาร (Executive Committee) เป็นหน่วยงานบริหารของ GOPAC ประกอบด้วยประธาน ๑ คน รองประธาน ๑ คน เลขานุการ ๑ คน เภรัญญิก ๑ คน และสมาชิกจากกลุ่มภูมิภาคกลุ่มละ ๑ คน คณะกรรมการบริหารจะรับผิดชอบกิจการเกี่ยวกับองค์กร ยกเว้น ความรับผิดชอบหรือภาระหน้าที่ขององค์กรอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่เฉพาะด้านอีกเช่น รับสมัครสมาชิกขององค์กรหรือองค์กรอื่น ๆ เข้าเป็นสาขาขององค์กร เรียกประชุมคณะกรรมการอำนวยการในกรณีฉุกเฉิน เสนอโครงการและงบประมาณประจำปีขององค์กรต่อคณะกรรมการอำนวยการ อำนวยความสะดวก และส่งเสริมการติดต่อสื่อสารกันระหว่างสมาชิก รวมถึงกระทำข้อตกลงต่าง ๆ ในนาม GOPAC เป็นต้น

๓. กลุ่มภูมิภาค (Regional Chapters) คือกลุ่มที่รวมตัวกันภายในภูมิภาคเดียวกันภายใต้การรับรองของคณะกรรมการอำนวยการ โดยในแต่ละกลุ่มภูมิภาคประกอบด้วย คณะกรรมการบริหาร คือ ประธาน รองประธาน เลขานุการ และเหรัญญิก นอกจากนี้แต่ละกลุ่มภูมิภาคและอนุภูมิภาคสามารถกำหนดกฎข้อบังคับและกรอบการทำงานของตนเองได้โดยให้มีความสอดคล้องกับธรรมนูญของ GOPAC

๔. การประชุม จะจัดขึ้นทุก ๆ ๒ ปี โดยมีสมาชิกและผู้สังเกตการณ์เข้าร่วมประชุม การอภิปรายในการประชุมนั้นจะเป็นการอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ที่อยู่ในขอบเขตของวัตถุประสงค์ขององค์การหรือเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับการเลือกตั้งและการตัดสินใจต่าง ๆ ในการประชุมจะยึดหลักเสียงข้างมากของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม โดยสมาชิกแต่ละคนมีสิทธิลงคะแนนเสียงคนละ ๑ เสียง

๕. สำนักงานเลขาธิการ (Global Secretariat) ตั้งอยู่ ณ กรุงโตฮา รัฐกาตาร์ เป็นหน่วยงานกลางในการติดต่อประสานงานระหว่าง GOPAC กลุ่มภูมิภาค และหน่วยประจำชาติ มีหน้าที่จัดทำประวัติของสมาชิก ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรมต่าง ๆ รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารขององค์การ สนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการบริหาร รวมทั้งประสานงานด้านการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่าง GOPAC กับองค์กรอื่น ๆ รวมไปถึงหน้าที่ในการควบคุมทางการเงินและเก็บรักษาประวัติและเอกสารสำคัญต่าง ๆ ของ GOPAC ปัจจุบัน ประธานของ GOPAC คือ H.E. Dr. Ali bin Fetais Al Marri ประธานสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐกาตาร์ โดยมี Mr. Firas Alhadithi ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการบริหาร

๕. การแก้ไขธรรมนูญ กฎ และข้อบังคับ

ธรรมนูญของ GOPAC มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๘ มาตรา การปรับ เพิ่ม ตัดทอน หรือเสริมข้อความใด ๆ ในธรรมนูญเป็นครั้งคราว สามารถทำได้โดยมีข้อมติพิเศษ และได้รับเสียงสนับสนุนจำนวน ๒ ใน ๓ ของสมาชิกที่มาประชุม

กรณีที่สมาชิกเสนอให้มีการแก้ไขธรรมนูญ สมาชิกนั้นจะต้องยื่นความจำเป็นเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะกรรมการบริหารอย่างน้อย ๓ เดือนก่อนการประชุมหรือการประชุมพิเศษ

๖. การประชุม GOPAC

นับตั้งแต่ GOPAC ได้เริ่มก่อตั้งขึ้นในปี ๒๕๔๕ มีการประชุมแล้ว ๗ ครั้ง ดังนี้

- การประชุมองค์การสมาชิกรัฐสภานานาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต (GOPAC) ครั้งที่ ๑ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๕ ณ กรุงออกตาวา แคนาดา มีวัตถุประสงค์เพื่อการต่อต้านการทุจริตโดยผ่านการเสริมสร้างความมีประสิทธิภาพของสมาชิกรัฐสภา โดยการส่งเสริมความโปร่งใส การตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วม

- การประชุมองค์การสมาชิกรัฐสภานานาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต (GOPAC) ครั้งที่ ๒ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๓ กันยายน ๒๕๔๙ ณ เมืองอารูซา สหสาธารณรัฐแทนซาเนีย โดยมีกลุ่มภูมิภาคแอฟริกัน (APNAC) เป็นผู้ร่วมสนับสนุนและรับผิดชอบจัดการประชุม สาระสำคัญของการประชุมนี้ที่ประชุมเห็นชอบให้มีคณะทำงานเฉพาะกิจ (Task Force) ในข้อมติทั้งหมด ๘ เรื่อง ดังนี้

การเข้าถึงข้อมูล สื่อ และประชาสังคม

- การป้องกันการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้าย การคินสภาพลินทรีย์
- ประมวลจริยธรรมของสมาชิกรัฐสภา
- การให้เงินกู้เพื่อการช่วยเหลือในการพัฒนา
- อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต
- ความคุ้มกันทางรัฐสภา
- การตรวจสอบของรัฐสภา
- การเปิดเผยรายได้จากการใช้ทรัพยากร

- การประชุมองค์การสมาชิกรัฐสภานานาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต (GOPAC) ครั้งที่ ๓ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ณ กรุงคูเวตซิตี รัฐคูเวต โดยความร่วมมือระหว่าง GOPAC กับสมาชิกรัฐสภาภูมิภาคอาหรับเพื่อการต่อต้านการทุจริต (ARPAC) การประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นบทบาทของสมาชิกรัฐสภาในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (United Nations Convention Against Corruption - UNCAC) นอกจากนี้

สมาชิก GOPAC ยังให้ความเห็นชอบต่อปฏิญญาการประชุม GOPAC ณ รัฐคูเวต ในเรื่องการต่อต้านการทุจริตของสมาชิกรัฐสภาประเทศต่าง ๆ โดยให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของงานในหน้าที่ด้วย

- การประชุมองค์การสมาชิกรัฐสภานานาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต (GOPAC) ครั้งที่ ๔ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๔ ณ กรุงเม็กซิโกซิตี สหรัฐเม็กซิโก การประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นการเพิ่มขึ้นของการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกพื้นที่ ตลอดจนบทบาทที่จำเป็นของรัฐสภาและสมาชิกรัฐสภา ในการสะท้อนความมุ่งมั่นของประชาชนในการตรวจสอบรัฐบาล การบังคับใช้กฎหมายและนโยบายต่างๆที่สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (UNCAC)

ทั้งนี้ การประชุมดังกล่าวได้บรรลุแผนปฏิบัติการ จำนวน ๕ ประการ ดังนี้

๑. ขยายเครือข่ายประเทศสมาชิก GOPAC และช่วยเหลือในการจัดตั้งประเทศสมาชิกที่สำคัญเพิ่มเติม และช่วยให้พวกเขาสามารถแสดงบทบาทอย่างมีประสิทธิภาพในการป้องกันและต่อต้านการทุจริต

๒. จัดตั้งเครือข่ายสมาชิกรัฐสภาสตรีของ GOPAC

๓. ช่วยเหลือสมาชิกรัฐสภาในการประเมินประสิทธิผลของความสามารถในปฏิบัติการโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานการพัฒนาของ GOPAC

๔. นำแผนปฏิบัติการที่สำคัญซึ่งพัฒนาโดยหน่วยปฏิบัติการระหว่างประเทศ GOPAC จำนวน ๕ หน่วย ไปปฏิบัติ ได้แก่ ๑) หน่วยปฏิบัติการระหว่างประเทศต่ออนุสัญญา UNCAC ๒) หน่วยปฏิบัติการระหว่างประเทศต่อการตรวจสอบของรัฐสภา ๓) หน่วยปฏิบัติการระหว่างประเทศต่อจริยธรรม และความประพฤติของสมาชิกรัฐสภา ๔) หน่วยปฏิบัติการระหว่างประเทศต่อการปราบปรามการฟอกเงิน และ ๕) หน่วยปฏิบัติการระหว่างประเทศต่อการมีส่วนร่วมของสังคม

๕. มีส่วนร่วมต่อสาธารณะผ่านช่องทางการสื่อสารที่มีอยู่ และสร้างข้อผูกมัดของ GOPAC ร่วมกับคู่สัญญาในการเพิ่มความเข้าใจประเด็นความเสียหายของการทุจริตและบทบาทของรัฐสภาและสมาชิกรัฐสภาในการป้องกัน และต่อต้านการทุจริต

- การประชุมองค์การสมาชิกรัฐสภานานาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต (GOPAC) ครั้งที่ ๕ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๓๐ มกราคม - ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ การประชุมครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านนโยบายและระเบียบปฏิบัติในการต่อต้านการทุจริตและการฟอกเงิน ภายใต้วลีขวัญหลัก คือ “ผู้นำที่ดี กฎหมายที่ดี และพลเมืองที่ดี (Good Leaders, Good Laws, Good Citizens)”

โดยที่ประชุมได้มีการให้การรับรองปฏิญญามะนิลา ซึ่งมีเนื้อหาโดยสรุปคือสนับสนุนบทบาทสมาชิกรัฐสภาในการนำเอาอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตไปปฏิบัติอย่างกว้างขวาง และมุ่งมั่นในการบรรลุหลักการและยุทธศาสตร์ร่วมกัน ในการต่อต้านการทุจริต เสริมสร้างธรรมาภิบาลและสนับสนุนหลักนิติธรรม ซึ่งในช่วงสุดท้ายของการประชุมในวันที่ ๒ เป็นการประชุมกลุ่มภูมิภาค (Regional Chapter) โดยคณะผู้แทนรัฐสภาไทยได้เข้าร่วมร่วมกับกลุ่มสมาชิกรัฐสภาภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อการต่อต้านการทุจริต หรือ SEAPAC ซึ่งประเทศไทยได้รับการเสนอจากที่ประชุมให้นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทย ดำรงตำแหน่งรองประธาน SEAPAC โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘) ด้วย

- การประชุมองค์การสมาชิกรัฐสภานานาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต (GOPAC) ครั้งที่ ๖ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๕ - ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ ณ เมืองยอกยาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกรัฐสภา อดีตสมาชิกรัฐสภา และบุคคลต่าง ๆ ที่มีความสนใจด้านการต่อต้านการทุจริตมาทำงานร่วมกันในการต่อต้านการทุจริต ส่งเสริมความโปร่งใส และการตรวจสอบเพื่อสร้างคุณธรรมในการบริหารงานภาครัฐ ภายใต้วลีขวัญหลัก คือ “การนำผู้กระทำความผิดฐานทุจริตขนาดใหญ่ขึ้นสู่ศาลเพื่อโลกที่ยั่งยืนซึ่งประชาชนทุกคนสามารถดำเนินชีวิตอย่างรุ่งเรืองและมีศักดิ์ศรี (Bringing perpetrators of grand corruption to justice for a sustainable world where all citizens can live in prosperity and equity) ”

ที่ประชุมได้มีการหารือถึงแนวทางและกลไกในการต่อต้านการทุจริต พร้อมทั้งอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑) การใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่มีอยู่ เพื่อป้องกันไม่ให้อาชญากรรมจากการทุจริตขนาดใหญ่เกิดขึ้น และกระบวนการของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต รวมถึงขั้นตอนการดำเนินการเพื่อป้องกันการฉ้อราษฎร์บังหลวง

๒) การใช้กลไกของประชาคมระหว่างประเทศนำผู้กระทำความผิดฐานทุจริตขนาดใหญ่ขึ้นสู่ศาล

๓) ความพยายามในการฟ้องร้องคดีแพ่ง รวมถึงการรณรงค์ต่อสาธารณะโดยมีเป้าหมายในการยับยั้งการทุจริตขนาดใหญ่ที่เพิ่มขึ้น และการติดตามทรัพย์สินคืน

๔) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายที่ ๑๖ ว่าด้วยสถาบันที่มีความรับผิดชอบและโปร่งใสทุกระดับ เน้นย้ำถึงประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณให้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการต่อต้านการทุจริตและเป็นหลักประกันในเรื่องความรับผิดชอบและความโปร่งใส

๕) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายที่ ๕ ว่าด้วยการบรรลุความเท่าเทียมกันทางเพศและเสริมสร้างศักยภาพของสตรีและเด็กหญิงทุกคน ตลอดจนวิเคราะห์สาเหตุและแสวงหาแนวทางวิธีการแก้ไขเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีในรัฐสภาทั่วโลก

๖) ระบบจัดหาเงินทุนเพื่อรณรงค์ในการเลือกตั้งซึ่งมีต้นทุนสูงในการที่จะเข้าสู่ตำแหน่ง

ทั้งนี้ ที่ประชุมได้รับรองปฏิญญาออกยกยาคาร์ตาและการแก้ไขรัฐธรรมนูญ GOPAC ใหม่

- การประชุมองค์การสมาชิกรัฐสภานานาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต (GOPAC) ครั้งที่ ๗ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงโตฮารัฐกาตาร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความมุ่งมั่นของ GOPAC ที่จะต่อต้านทุจริตและปรับปรุงธรรมาภิบาลทั่วโลกโดยการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสมาชิกรัฐสภารัฐบาล และประชาสังคม ภายใต้หัวข้อหลัก คือ “ความมีจริยธรรม (Integrity Matters)”

ที่ประชุมประสบความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายที่สำคัญหลายประการ โดยการประชุมเต็มคณะสามารถรวบรวมผู้กำหนดนโยบายและผู้เชี่ยวชาญที่สำคัญ เพื่อหารือถึงวิธีการที่จำเป็นในการบรรลุหลักการธรรมาภิบาลและสนับสนุนคุณธรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานในการจัดการทุจริต ผู้เข้าร่วมการประชุมได้แลกเปลี่ยนมุมมองโดยเปรียบเทียบในประเด็นความต้องการที่จะสร้างรัฐสภาที่เปิดกว้าง มีความรับผิดชอบ และทันสมัยมากขึ้นเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๖ ซึ่งวางรากฐานของสถาบันที่มีสันติภาพ ความยุติธรรมและความรับผิดชอบ นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นพ้องรับรองเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมที่ระดับรัฐสภาในการออกกฎว่าด้วยผลประโยชน์ทับซ้อน ความโปร่งใสด้านการเงิน ประมวลจริยธรรมและข้อพึงปฏิบัติ รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายที่ครอบคลุม

ปัจจุบันกลุ่มภูมิภาคของ GOPAC ประกอบด้วยกลุ่มภูมิภาคและกลุ่มสมาชิกรัฐสภาที่ไม่สังกัดกลุ่มภูมิภาคใดทั้งหมด ๗ กลุ่ม ได้แก่

- ๓.๑ กลุ่มเครือข่ายรัฐสภาแอฟริกาเพื่อการต่อต้านการทุจริต (APNAC)
- ๓.๒ กลุ่มสมาชิกรัฐสภากลุ่มภูมิภาคอาหรับเพื่อการต่อต้านการทุจริต
- ๓.๓ กลุ่มสมาชิกรัฐสภาภูมิภาคโอเชียเนีย (Oceania)
- ๓.๔ กลุ่มสมาชิกรัฐสภาเอเชียใต้เพื่อการต่อต้านการทุจริต (SAPAC) (อยู่ระหว่างการจัดตั้งหน่วย)
- ๓.๕ กลุ่มสมาชิกรัฐสภาประเทศลาตินอเมริกาและแคริบเบียนเพื่อการต่อต้านการทุจริต (GOPAC Latin America and the Caribbean)
- ๓.๖ กลุ่มสมาชิกรัฐสภาที่ไม่สังกัดกลุ่มภูมิภาคใดเพื่อการต่อต้านการทุจริต (National chapters not affiliated with a regional chapter)
- ๓.๗ กลุ่มสมาชิกรัฐสภาประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อการต่อต้านการทุจริต (SEAPAC)

ทั้งนี้ รัฐสภาไทยได้เป็นสมาชิกกลุ่มสมาชิกรัฐสภาประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อการต่อต้านการทุจริต (SEAPAC) โดยโครงสร้างตามธรรมนูญของ SEAPAC บทที่ ๓ มาตรา ๔ วรรคแรก กำหนดให้ที่ประชุมสมัชชาใหญ่ของ SEAPAC เลือกตั้งคณะกรรมการบริหาร (ประกอบด้วยประธาน รองประธาน เลขานุการ

เหรียญกษาปณ์ และสมาชิกของแต่ละประเทศ ประเทศละ ๑ คน ที่เข้าร่วมประชุมใน SEAPAC และในวาระที่สอง กำหนดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารทุก ๆ ๒ ปี

การประชุมกลุ่มสมาชิกรัฐสภาประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อการต่อต้านการทุจริต SEAPAC มีการประชุมมาแล้ว ๖ ครั้ง โดยรัฐสภาไทย ได้ส่งคณะผู้แทนฯ เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว ทั้งหมด ๔ ครั้ง ได้แก่

การประชุมกลุ่มสมาชิกรัฐสภาประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อการต่อต้านการทุจริต (SEAPAC) ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๓๐ มีนาคม - ๒ เมษายน ๒๕๔๘ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ โดยคณะผู้แทนรัฐสภาไทย ประกอบด้วย ๑) นายเจริญ คันธวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒) พลตำรวจเอก ประทีป สันติประภาพร สมาชิกวุฒิสภา และ ๓) ศาสตราจารย์บุญทัน ดอกไธสง สมาชิกวุฒิสภา ในการประชุมครั้งนี้ประเทศไทยได้รับบทบาทสำคัญใน SEAPAC และเป็นประเทศสมาชิกผู้ก่อตั้ง SEAPAC นอกจากนี้ นายเจริญ คันธวงศ์ ยังได้รับเลือกให้เป็นรองประธาน SEAPAC อีกทั้ง ที่ประชุมมีมติให้รัฐสภาไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ครั้งที่ ๒ ประมาณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐

การประชุมกลุ่มสมาชิกรัฐสภาประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อการต่อต้านการทุจริต (SEAPAC) ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๘ ดร.โกคิน พลกุล ประธานรัฐสภาในขณะนั้น ได้อนุมัติให้รัฐสภาไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม SEAPAC ครั้งที่ ๒ แต่ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เลขานุการ-สภาผู้แทนราษฎร มีดำริให้เลื่อนการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมดังกล่าวเนื่องจากอยู่ในช่วงระหว่างการเลือกตั้งทั่วไป และเพื่อให้รัฐสภาไทยมีเวลาเตรียมการสำหรับการประชุมฯ มากขึ้น หลังจากนั้น รัฐสภาอินโดนีเซียได้รับเป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุมดังกล่าวแทนรัฐสภาไทย ระหว่างวันที่ ๒๘ - ๓๐ มกราคม ๒๕๕๑ ณ เขตนูซาตัว เกาะบาทลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยรัฐสภาไทยจัดส่งคณะผู้แทน เข้าร่วมประชุม อนึ่ง Dr. Naser J. Al-Sane ประธาน GOPAC และนาย Edgardo J. Angara ประธาน SEAPAC ได้เรียนเชิญนายเจริญ คันธวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เข้าร่วมประชุม SEAPAC ระหว่างวันที่ ๓๐ มกราคม - ๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ โดยในการประชุมครั้งนี้ได้เน้นย้ำถึง คณะทำงานเฉพาะกิจของ GOPAC ว่าด้วยอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วย

การต่อต้านการทุจริต ทั้งนี้ รัฐสภาไทยงดส่งคณะผู้แทนรัฐสภาไทยเข้าร่วมประชุมดังกล่าว

การประชุมกลุ่มสมาชิกรัฐสภาประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อการต่อต้านการทุจริต (SEAPAC) ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ณ เมืองเมดาน เกาะสุมาตราเหนือ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย รัฐสภาไทยได้ส่งคณะผู้แทนรัฐสภาไทยเข้าร่วมประชุม จำนวนทั้งสิ้น ๔ คน นำโดย นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสมาชิกวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ในฐานะรองประธาน SEAPAC พร้อมด้วยสมาชิกรัฐสภา จำนวน ๓ คน คือ ๑) นายประกอบ จิรภักดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒) นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ ๓) นายเจตน์ ศิรธรานนท์ สมาชิกวุฒิสภา ซึ่งการประชุมมีหัวข้อการประชุม คือ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไร้การทุจริต : เป้าหมายร่วมกัน ปฏิบัติการร่วมกัน (Corruption - free Southeast Asia : Common Goal, Common Action) ทั้งนี้ ที่ประชุมได้ให้การรับรองปฏิญญาเมดาน ซึ่งมีรายละเอียด คือ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (UNCAC) เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการต่อต้านการทุจริต ซึ่งเป็นที่ยอมรับระดับสากล นอกจากนี้ รัฐสภายังมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมหลักการของกลยุทธ์การต่อต้านการทุจริตที่สำคัญด้วย

การประชุมกลุ่มสมาชิกรัฐสภาประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อการต่อต้านการทุจริต (SEAPAC) ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๕ - ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ณ เมืองยอกยาคาร์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยมีคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เข้าร่วมประชุม จำนวนทั้งสิ้น ๓ คน นำโดย นายกิตติ วะสีนนท์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พร้อมด้วยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๒ คน คือ ๑) นางพิไลพรรณ สมบัติศิริ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และ ๒) นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งที่ประชุมมีการอภิปรายพิเศษเกี่ยวกับกิจกรรมองค์การ โดยกล่าวถึงแผนปฏิบัติการระดับภูมิภาค ซึ่งดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙ ได้แก่ การก่อตั้งหน่วยประจำชาติ GOPAC การจัดหาแหล่งเงินทุนและทรัพยากร การจัดระเบียบข้อมูลด้านกฎหมายการต่อต้านการทุจริต ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทางอาญา และสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดน การรวบรวมระบบจริยธรรมของแต่ละประเทศ และการดำเนินการตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต

เป็นต้น ทั้งนี้ นายกิตติ วัฒินนท์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนฯ ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งเหรัญญิก SEAPAC (Treasurer) โดยมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐)

สำหรับการประชุมกลุ่มสมาชิกรัฐสภาประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อการต่อต้านการทุจริต (SEAPAC) ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงโตฮา รัฐกาตาร์ รัฐสภาไทยงดส่งคณะผู้แทนเข้าร่วมการประชุม

ล่าสุดการประชุมประจำปีและการประชุมสมัชชาใหญ่ของกลุ่มสมาชิกรัฐสภาภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อการต่อต้านการทุจริต (SEAPAC Conference and General Assembly) ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย รัฐสภาไทยได้ส่งคณะผู้แทนฯ เข้าร่วมประชุมจำนวน ๒ คน นำโดยนายสุทา ประทีป ณ ถลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พร้อมด้วยนายธีรรัชชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นการเสวนา Multi-stakeholder Dialogue ในหัวข้อ “รัฐสภาเปิดเพื่อการตรวจสอบและกำกับดูแลย้อนหลังแบบมีส่วนร่วม” โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากหลากหลายภาคส่วนเข้ามาร่วมกันแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของรัฐสภาในการตรวจสอบและกำกับดูแลย้อนหลัง และแนวทางในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการตรวจสอบ ตลอดจนการอภิปรายเกี่ยวกับการให้ภาคประชาคมเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจสอบของรัฐสภา

นอกจากนี้ รัฐสภาไทยได้ส่งคณะผู้แทนฯ เข้าร่วมการประชุมสามัญประจำปี (Annual General Meeting) และการประชุมต่าง ๆ ของ GOPAC และ SEAPAC ดังนี้

- การประชุมเชิงปฏิบัติการว่าด้วยความมีประสิทธิภาพของการพัฒนาเชิงปฏิบัติตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ระหว่างวันที่ ๓๐ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย จัดขึ้นโดย GOPAC ร่วมกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme-UNDP) กองทุนเวสต์มินสเตอร์เพื่อประชาธิปไตย (Westminster Foundation for Democracy-WFD) และธนาคารอิสลามเพื่อการพัฒนา (Islamic Development Bank-ISDB)

- การประชุมรัฐสภาระดับโลกว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ในวาระขององค์การสมาชิกรัฐสภานานาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต และการประชุมสามัญประจำปีของ GOPAC ระหว่างวันที่ ๖ - ๘ กันยายน ๒๕๖๐ ณ Nusa Dua เกาะบาหลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

- การสัมมนาออนไลน์ของกลุ่มเครือข่ายสมาชิกรัฐสภาเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้เพื่อการต่อต้านการทุจริตในหัวข้อ “การประชุมใหญ่สมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๔ : บทบาทของสมาชิกรัฐสภา” (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์) วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ณ เมืองโบกอร์ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

- การสัมมนาของกลุ่มสมาชิกรัฐสภาภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อการต่อต้านการทุจริตในหัวข้อ “การบังคับใช้มาตรการเพื่อขจัดการติดสินบน : การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกฎหมายว่าด้วยการต่อต้านการติดสินบน (สหราชอาณาจักรและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)” (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์) วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔ ณ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

- การประชุมเสวนาของรัฐสภาเกี่ยวกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ปี ๒๕๖๖ และการประชุมสามัญประจำปีของ GOPAC (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์) ระหว่างวันที่ ๘ - ๙ มีนาคม ๒๕๖๖ ณ กรุงโตฮา รัฐกาตาร์ ทั้งนี้ รัฐสภาไทยไม่ได้ส่งผู้แทนฯ เข้าร่วมประชุมสามัญประจำปีของ GOPAC วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๖ เนื่องจากเป็นการประชุมของคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการบริหารของ GOPAC

ข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับ GOPAC สามารถอ่านรายละเอียดได้ที่
www.gopacnetwork.org

ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มงานสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๖๓๑

จัดทำโดย

กลุ่มงานบริหารทั่วไป

สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๖๐๐, ๕๖๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๗๗

เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖

พิมพ์ที่ สำนักงานการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๔๒๑
เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖